

Debesuota, dieną 35°, naktį 25°. Saulė teka 7:47, leidžiasi 6:22

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by The Lithuanian News, Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LV

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Penktadienis, Vasario-February 15 d., 1974 m.

Kaina 15c

39

MASKVA ŽADA IŠLEISTI RAŠYTOJO ŠEIMA

ARABŲ VADAI NESUSITARIA DĖL NAFTOS BOIKOTO AMERIKAI

ALŽIRAS. — Egipto prezidentas Anwar Sadatas, Saudi Arabijos karalius Faisalas, Sirijos prezidentas Assadas ir Alžiro prezidentas Boumedienne tarėsi vakar, ką daryti su naftos boikotu Amerikai. Tuoj po jų konferencijos Libijoje vakar turėjo įvykti visų arabų naftos valstybių ministerių suvažiavimas, tačiau jis paskutinę minutę buvo atšauktas. Trys ministrai iš Kuaito, Barraino ir Quataro jau buvo pakeliui į Libiją ir lipo į lėktuvą Libane, kai atėjo žinia, kad konferencija atšaukiama. Arabų Naftos organizacijos gen. sekretorius Aly Ateega atvyko į Tripolį anksčiau ir nežinojo, kad konferencijos nebus.

Alžire kalbama, kad keturių valstybių pasitarime nerasta nuomonių tapatumo. Saudi Arabija ir Egiptas norėtų boikotą Amerikai atšaukti, tačiau tam priešinosi Alžiras ir Sirija. Šios prezidentas Assadas įrodinėja, kad, atšaukus boikotą, Amerika nebedarys įtakos į Izraelį, kad tas nusileistų Sirijai teritorijos klausimuose. Boikotą atšaukus, Sirija niekad negausianti Golan aukštumų. Ir Egipto fronte nebūtų įvykę pasikeitimų, jei Amerika nebūtų išsigandusi naftos boikoto, sako Sirijos prezidentas.

Jam pritaria Alžiro Boumedienne, kuris organizuoja specialią JT sesiją naftos problemoms svarstyti. Kuaito šeikas Sabah irgi atsisakė dalyvauti Alžiro pasitarime, nes įtarė, kad čia bus bandoma atšaukti naftos blokadą. Kol Izraelis nepasitraukė iš visų arabų žemių, Kuaitas linkęs kovoti visais ginklais, įskaitant "naftos ginklą".

Britų kampanijoje - rinkos klausimas

LONDONAS. — Britanijos transporto, inžinerijos, elektros, geležinkelio ir kitos unijos pareiškė solidarumą anglikanų unijai, kuri streikuoja. Darbininkai uždraudė gabenti akmens anglių ir elektros jėgaines, kurios šiuo metu turi apie 13 milijonų tonų anglies atsargų. Per savaitę suvartojama milijonas tonų. Devyni milijonai tonų anglies guli įvairių kasyklų ribose, tačiau jų unijos neleidžia pajudinti.

Britanijos rinkimų kampanijoje išliko Britanijos priklausymas Europos Rinkai. Darbininkai žada išsiderėti iš rinkos valstybių palankesnes britų priklausymo sąlygas. Liberalų partija, kuri visada pritarė Britanijos įsijungimui į rinką, paskelbė, kad liberalai nerems tokios vyriausybės, kuri bandys ištraukti Britaniją iš Europos rinkos. Konservatorių vadas, premjeras Heath trumpai pareiškė: "Mes esame rinkoje ir mes ten pasiliksim".

Labai pabrango propano dujos

WASHINGTONAS. — Naftos produktų krizė sudaro nepatogumų automobilistams, tačiau daug daugiau ji palietė nedidelę, palyginti, amerikiečių grupę — propano dujų vartotojus. Propano dujos, kaip vadinamos, L. P. (liquefied petroleum), sudaro tik 8% Amerikos skysto kuro. Dujos naudojamos ten, kur nėra natūralių dujų tinklo, daugiausia kaimuose. Prieš metus tos dujos, pristatomos vartotojams tankuose, kainuodavo 14.9 c. už galioną, o dabar jų kaina siekia 40 centų.

Propano dujos naudojamos 12

IŠ VISO PASAULIO

ALŽIRAS. — Vakari Alžire tarėsi Egipto, Sirijos, Saudi Arabijos ir Alžiro valstybių galvos. Buvo svarstomas naftos boikotas Amerikai. Jei šios įtakingos arabų valstybės susitarė boikotą užbaigti, tai ir kitos arabų šalys turės prisiderinti.

BRASILIA. — Britų plėšikas Ronald Biggs tikisi, kad Brazilijos valdžia jo neišduos britų policijai, kuri nuo 1963 m. jį gaudė visame pasaulyje už traukinio apipilimą ir 6 mil. dol. pagrobimą. Biggs savo optimizmą grindžia faktu, kad jo draugė, jauna brazilė, yra nešėja ir jis būsiąs brazilo vaiko tėvas.

DETROITAS. — Čia teisėmė paskelbė, kad buvęs Juodųjų Panterų saugumo viršininkas, nušautas jų vado Fred Hampton draugas, buvo iš tiesų FBI agentas William O'Neal. Zuvusių "panterų" giminės ieško per teismą 47 mil. dol. ieškinio iš Čikagos policijos.

NEW YORKAS. — Dėl pa-brangusios naftos New Yorko Consolidated Edison bendrovė pakelia elektros kainą 12.7%.

NEW YORKAS. — Ketvirta didžiausia naftos bendrovė Gulf Oil paskelbė, kad ji pernai turėjo pelną, 158% didesnį negu 1972 metų pelnas.

BERKELEY. — Teroristų grupę Kalifornijoje, kuri pagrobė laikrastininko R. Hearst 19 metų dukterį, reikalauja, kad tėvas parūpintų maisto Kalifornijos neturtingiems gyventojams. Apskaičiuota, kad maisto pirkimas po 70 dol. per savaitę per 4 savaites kainuotų apie 230 mil. dol. Jei Hearst nepaklausys reikalavimų, jo dukterė bus nužudyta. Grobikai vartoja "revoliucionierių" žargoną ir vadina save "The Symbionese Liberation Army".

Charles "Bebe" Rebozo, prezidento Nixono draugas, buvo irgi įveltas į Watergate kaltinimus. Spauda skelbė, kad jis priėmė nemažą auką iš milijonieriaus Howard Hughes prezidento Nixono kampanijai remti. Vėliau auką buvusi gražinta.

milijonų namų su 40 mil. gyventojų. Jų skundai tik pamažu pasiekia energijos įstaigas ausis.

Komunistinėje Kinijoje trūksta viešbučių, tačiau "šiaurės jūrų" viešbutis, stovįs gražioje apylinkėje Huanshan kaimuose, 5,500 pėdų virš jūros paviršiaus, yra tikrai liuksusinis, jame telpa 200 svečių.

Tik Trockis buvo panašiai ištremtas

MASKVA. — Solženicino prievartinis ištremimas yra sovietų įstatymų sulaužymas, nes tokių baudmės sovietų Kriminallinis Kodeksas, priimtas 1960 m. nenumato. Jis buvo sename 1926 m. kodekse, 20 straipsnyje. Juo pasiremama Stalino valdžia ištremė iš Sovietų Sąjungos 1929 m. vasario mėn. Leoną Trockį, kuris sovietų Juodosios jūros garlaiviu "Iljio" buvo atgabentas į Istanbulį, Turkiją. Ši davė Trockiui tik laikiną leidimą apsigyventi ir, daugeliui Europos valstybių Trockiui nepriėmus, jis išvažiavo į Meksiką, kur jį sovietų agentas nužudė 1940 m. Pilietybės atėmimas sovietų dažniau praktikuojamas, bet iki Solženicino atvejo tik tada, kai baudžiamas pilietis jau buvo iš Sovietų Sąjungos išvykęs. Valery Tarsis, sovietų rašytojas, atvykęs į Britaniją, 1966 vasario mėn. sužinojo, kad jam atimta pilietybė. Kadangi Tarsis yra graikų kilmės, jis jau gavo Graikijos pilietybę. Svetlanai Aliuljevai, Stalino dukteriai, pilietybė buvo atimta 1970 m. sausio mėn. Valery Chaldize neteko pilietybės 1972 gruodžio mėn., kai jis buvo New Yorke. Žorėz Medvedev pilietybės neteko 1973 rugpjūčio mėn., kai jis lankėsi Londone.

Galia atimti pilietybę priklausomai Aukščiausio Sovieto prezidentui, tačiau įstatymai nenumato išvežimo ar ištremimo prievarta.

Andrei Gromyko susitiks popiežiumi

ROMA. — Vatikanas paskelbė, kad Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministeris Andrei Gromyko bus priimtas audiensoje popiežiaus Pauliaus VI-tojo. Gromyko atvyksta vizituoti Italijos vyriausybės vasario 18 d. Jo susitikimas su popiežium įvyks jo vizito pabaigoje, greičiausiai vasario 23 d.

Sovietų ministeris Gromyko paskutinį kartą vizitavo popiežių 1970 m. Galimas daiktas, šiam pasimatyme iškilis ir pavergtos Lietuvos katalikų klausimai.

Britanija ir JAV priimtų trėmtinį

WASHINGTONAS. — Vals-tybės sekretorius Kissingeris spaudos konferencijoje paklausė apie ištremtą sovietų rašytoją Solženiciną, atsakė, kad rašytojas būtų nelaisvai priimtas apsigyventi Amerikoje, jei jis to panorėtų. Į kitą klausimą Kissingeris pasakė: "Reikalas pagerinti santykius, kaip mes tai su-prantame, neatpindi pritarimo sovietų naminei struktūrai".

Britanijos premjeras Heath pareiškė iš premjero rūmų: "Mes visada ypatingai esame pasirengę priimti savo šalyje žymius rašytojus ir kitus, kurie prisidėjo prie kultūros augimo, ir ponas Solženicinas nesudary-tų išimties, jei jis pareikštų pa-gaidavimą atvykti į Britaniją. Švedijos premjeras Palme pasmerkė Solženicino suėmimą ir ištremimą, apgailestaudamas, kad šis Sovietų Sąjungos žygis įvyksta šiuo metu, kada Rytai ir Vakarai bando gerinti nuomo-nių ir informacijos pasikeitimą per sienas.

Apie 200 korespondentų apsu-pio vokiečių rašytojo Heinrich Boell sodybą Langenbroich kaim-me, netoli Aachen. Kaime yra 106 gyventojai. Boell yra Pen tarptautinės rašytojų drau-gijos pirmininkas, laimėjęs No-belio literatūros premiją 1972 m. V. Vokietijos vyriausybė atsiun-tė būrį policininkų, kurie gina Boell sodybą nuo korespondentų. Pats Boell prašė korespondentų parodyti retam svečiui manda-gumą ir jo nepersekioti.

MANILA. — Filipinuose vyksta žiaurios kovos tarp valdžios kariuomenės ir sukilėlių musul-monų, kurie vadovaujami Kini-joyje išaukšto komunisto Jose Maria Sison. Kovose dalyvauja apie 5,000 sukilėlių.

MASKVA. — Amerika pareiškė Sovietų Sąjungai protestą dėl dviejų žurnalistų arešto. Jie bu-vo suimti praėjusią savaitę trim valandom po to, kai jie nufoto-grafavo Latvijos ir Estijos vo-kiečių demonstraciją prie Vo-kietijos ambasados. Abiem ko-respondentams buvo atimti foto filmai.

VELIAUSIOS ŽINIOS

● Sovietų valdžia pripažino, kad du sovietų erdvėlaiviai, skri-dę į Marso planetą, mechaniz-mui sugedus, nepateko į planetos orbitą, bet prašė pro šalį.

● Rašytojui Solženicinui, ap-sigyvenusiam V. Vokietijoje, iš viso pasaulio plaukia laiškai, te-legramas ir dovanos.

● Fizikas Sacharovas, sovie-tų režimo kritikas, telefonu pa-reiškė Švedijos ir Italijos laik-raščiams, kad reikia šaukti tarp-tautinį tribunolą sovietų piliečių laisvės troškintojams teisti.

● Lėktuvų bendrovė United Airlines paskelbė, kad skysto ku-ro pristatymui padidėjus, ji vėl atnaujins kai kuriuos nutrauktus lėktuvų skridimus.

● Izraelio premjerės Goldos Meir populiarumas Izraelyje nu-kritęs iš 65% iki 21%.

● Žemės ūkio departamentas skelbia, kad šiais metais daug Amerikos kviečių pirsks arabų naftos valstybės.

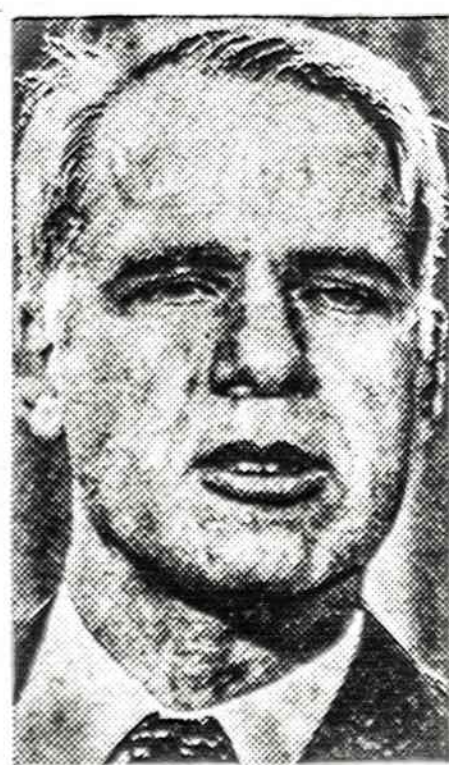
● Teroristų pagrobto Patri-cia Hearst tėvas paskelbė, kad jis negalės patenkinti bandyti reikalavimų — aprūpinti mai-s-tu visus neturtingus Kaliforni-jos gyventojus. Daug šalpos ga-vėjų sako, kad šitokių būdų gau-tos maisto jie nepriimtų. Šim-tai žmonių siūlo pinigų tėvams padėti patenkinti pagrobėjų rei-kalavimus.

● Pramonės valstybių priim-tame komunikate Prancūzija ir-šė savo nepritartį keturiems pareiškimo punktam. Dvyliką valstybių nutarė vykdyti en-er-gijos taupymo, naujų šaltinių ieškojimo, tyrimų išplėtimo ir kitų konferencijų šaukimo prin-cipus. Kissingeris pareiškė, kad konferencija buvo sėkminga.

Altos atstovai pas prezidentą Niksoną

Amerikos Lietuvių Tarybos delegacija, kurią sudaro Dr. Ka-zys Bobelis ir Dr. Jonas Genys šių metų vasario 19 dieną bus priimti prezidento Richard Nik-sono.

Tą dieną 2:30 PM Washingto-ne įvyks etninių grupių vadovų konferencija tarptautiniais ir JAV politikos klausimais. Konfe-rencijos metu keliami įvairūs et-niniais grupėms rūpimi klau-simai. Vakare bus priėmimas pre-zidentūroje. Tuo metu bus pro-ga pasikalbėti su prezidentu Nik-sonu. Dr. Bobelis yra gavęs Bal-tyjų Rūmų kvietimą ir laiku ren-giasi išskirti.

Gynybos sekretorius James Schlesinger iškalbingai gynė senatę gynybos biudžetą. Jis įrodinėjo, kad Amerikai negalima nusiginkluoti, kol kita di-džioji galybė Sovietų Sąjunga — visomis įėjomis ginkluojasi.

AŠTUONI KGB VALDININKAI ATVEŽE SOLŽENICINĄ Į VAKARŲ VOKIETIJĄ

MASKVA. — Trečiadienį Tass agentūra paskelbė trumpą pranešimą: "Pagal Aukščiausiojo SSSR Sovieto prezidiumo dekretą, A. I. Solženiciniui buvo atimta SSSR pilietybė už sistema-tinai vykdomus veiksmus, kurie nesiderina su SSSR pilietybe ir kurie kenkia Sovietų Sąjungai. Jis buvo vasario 13 d. ištremtas iš Sovietų Sąjungos. Solženicino šeima gali prisijungti prie jo, kai jiems atrodys reikalinga".

V. Vokietijos informacijos mi-nisterija pranešė spaudai, kad trečiadienį 8:30 val. ryto, sovie-tų ambasadorius Valentinas Fa-linas kreipėsi į užsienio reikalų ministerijos sekretorių Paul Franką, klausdamas ar vokiečių vyriausybė priimtų Solženiciną, kuris pareiškęs norą atvykti Vo-kietijon pas rašytoją Heinrichą Boell. Frankas atsakė, kad V. Vokietija rašytoją priimtų.

Atlydėjo 8 saugumiečiai

Lėktuvus, kuriuo Solženicinas atskrido, turėjo būti Frankfur-tu aerodrome 11:45 val. ryto, ta-čiau nusileido tik 4 val. po pietų. Rašytojas Boell vokiečių vyriau-sybės buvo painformuotas apie Solženicino pagėdavimą 10 val. ryto ir mieliai sutiko priimti sve-čią, tik paprašė, kad vyriausybė pasirūpintų Solženicino atgabi-mu. Iš Frankfurto aerodromo į Langenbroich kaimą, netoli Aachen, Solženicinas buvo at-vežtas Mercedes automobiliu. Jį atlydėjo buvęs V. Vokietijos am-basados Maskvoje spaudos ata-las Peter Dingens. Automobilu keliomis užtruko dvi su pusę va-landos.

Iš Maskvos į Frankfurtą Sol-ženiciną atlydėjo aštuoni sovie-tų policijos pareigūnai. Solženi-cinui į Boell namus paskambino iš Maskvos New York Times ko-lrespondentas Hedrick Smith. Jis pirmas rašytojui pasakė, kad jo žmona ir vaikai yra sveiki, tik nusiminę dėl jo suėmimo. Ra-šytojas paklausė Smitho, kada jis šeimą matė ir gavo atsaky-mą: neseniai. Vėliau Solženici-nas pats skambino žmonai į Mas-kvą ir su ja pasikalbėjo.

Kodėl į Vokietiją?

Kodėl Solženicinas ištremtas į Vokietiją? Kai kurie kome-n-tatoriai tvirtina, kad šiuo veiks-mu režimas nori sumažinti Sol-ženicino populiarumą Rusijoje, kurios žmonės Vokietija buvo ir liko tradicinis priešas. Krem-lius lyg rodytė rodo, kad, štai, fašistas ir militaristas išvyko pas fašistus. Kiti sako, kad kancleris Willy Brandtas savo vasario 2 d. kalboje Muenchene pareiškė, kalbėdamas apie Vo-kietijos sąžinės laisvę: "Ir po-nas Solženicinas galėtų laisvai gyventi ir dirbti netrukdomas Federalinėje Vokietijos Respu-blikoje". Sakoma, kad iš šių žodžių Kremlius susidarė nuo-mone, kad Vokietija nori rašy-tojo.

Neoficialiais Maskvos proku-ratūros šaltiniais, Solženicinas būtų galėjęs kartu su šeima iš-vykti į Vokietiją, jei būtų pa-klausęs pirmojo prokuroro pa-kvietimo. Režimas norėjęs duo-ti rašytojui ir šeimai dvi ar tris dienas pasiruošti kelionei, tačiau, kai rašytojas pašaukimo neklausė, tai teko jį vieną išgabenti.

Rašytojas Vladimiras Maksi-movas, irgi disidentas, pranešė, kad ir jam valdžia pasiūlė išva-žiuoti su žmona į Prancūziją, nors prieš 12 d. leidimas buvo nebuvo.

"Brutalus, bailus veiksmas"

Šveicaras advokatas Fritz Heeb, kuris prižiūrėjo Solženi-cino reikalus Europoje ir tvarkė jo pajamas už užsieniuse išlei-s-tas knygas, atvyko iš Šveicari-jos į Vokietiją. Jis pareiškė, kad Solženicinas greičiausiai Vokietijoje neapsistos.

New York Times savo veda-majė vakar rašė: Solženicino darbai, kurie jam atnešė Nobe-lio premiją, daugelio yra lygina-mi su geriausiais Tolstojaus, Dostojevskio ar Puškino dar-bais. Visose šalyse, kur verti-nama tiesa ir gerbiamas menas, jis būtų gerbiamas pilietis, su nuostaba sekamas jaunųjų, gar-binamas universitetų ir vyriau-sybų, kaip suomių vertina Si-belį, ir jauni amerikiečiai — Faulknerį ar Oksfordas — Au-deną. Rusijos nelaimė, kad jos jaunimui neleidžiama skaityti Solženicino, kad jo raštai drau-džiami, o dabar Rusijos paniūrę ir išsigandę valdovai tegali atsa-kyti į jo paskutiniojo darbo "Gu-lago archipelago" kaltinimus, skubiai išsišūdami jį į trėmtį".

"Pasaulio bendruomenė dėkin-ka, kad Solženicino garsas ir dra-sa išgelbėjo jį nuo mirties ar naujo įkalinimo ir, kad, atrodo, jo šeimai bus leista atvykti pas jį į Vakarus. Tačiau joks pa-lengvėjimo jausmas negali pa-šalinti šio brutalaus ir bailaus žygio dėmes nuo sovietų režimo reputacijos".

Kissingerio raštas Lietuvos atstovui

WASHINGTONAS. — Vasa-rio 8 d. Lietuvos atstovas Was-hingtono Juozas Jakėckas ga-vo laišką iš valstybės sekreto-riaus Henry A. Kissingerio, ku-riname jis rašo:

Dear Mr. Charge d'Affaires:

On the occasion of the fifty-sixth anniversary of the procla-mation of Lithuanian indepen-dence, I am pleased to extend to you and the Lithuanian people greetings and best wishes on be-half of the Government and people of the United States of America.

The efforts of the Lithuanian people to preserve their national heritage and to assert their right to self-determination are well known throughout the world. Our country, which is fortunate to have many citizens of Lithuanian background, is es-pecially cognizant of the spirit and aspirations of the Lithu-anian people.

Best regards,

Henry A. Kissinger

● Argentinos valdžia suėmė visą eilę peronistų vadų, kurie buvo linkę bendradarbiauti su komunistais. Išaukintas šamok-slas nužudyti Argentinos prezi-dentą Juan Peroną.

SVEIKATOS PROBLEMOS

Sveikatos klausimais daug kn. už prirašyta. Ir viso pasaulio laikraščiuose daug straipsnių prirašyta. Per televiziją ir radiją nuolat girdime paskaitų, pasakojimų, patarimų. Tikriausiai kelių aukštų namų būtų galima užpildyti vien tik sveikatos literatūra.

Ir "Naujienuos" gali didžiulius, turėdamos tokį reto pajėgumą ir pasižymėjimo bendradarbių sveikatos klausimais, daktarė Jona Adomavičiūtė. Aš tikiu, kad ne aš vienas, bet tūkstančiai "Naujienuos" skaitytojų su dėkingumu skaito jo visus rimtus straipsnius.

Nors ir aš savo asmeniškai knygynėlyje turiu ir dažnai pasižymėjusi "Lietuvių Enciklopedija" sveikatos klausimais, be to, specialiai "The Modern Medical Encyclopedia" 12 tomų, dr. Montague knyga, prof. Zigno Frodo keturų knygelių ir dar kitų, bet dr. Adomavičiūtė specialiai pirmą vietą. Dr. Adomavičiūtė jau paličia visus mūsų gyvenimo atitinkamus reikšnius, ir paberia tūkstančius aukso minčių, ir pateikia naujausių medicinos mokslo žinių. Esą, tvirta sveikata — pastovus laimėjimas.

Kas iš sukratę turty, jei ner sveikatos. Žmogaus sveikata yra didžiausias turtas. Kieno, proto ir jausmų darma. Džiaukimės, o kai jau riskas pralošta — ta

da skubame, prašydami greičiausios ir geriausios pagalbos. Tai tik keletą apgrąžomis čia suminėju dr. Adomavičiūtės, kai perliu — patarimų, tai tik, tarsi agunos grūdelis iš gausaus didelio dr. Adomavičiūtės aruodo. Ir jis už prevencinį gydymą. — Tai yra, kad maximum išvengti daktarų ir ligoninių, siūlo stengtis sveikai gyventi. Na, bet kai reikia — tai nedelsdamas eik pasitarti su daktaru. Žinoma, daktarai, kaip ir visi žmonės, ne angelai, ne dievai, ir su silpnėmis, netobuli, kai amerikoniškai sakoma, negali būti ir nereikia norėti perfection.

Pagaliau, koks dr. Adomavičiūtės didelis susirūpinimas pagyvenusiems, daugeliui turi išpausti ašaras arba kitiems gėdos jausmus sukelti. Esą daugumoje už pagyvenusiųjų pinigais turėta sužvėrėję žmonės. Net ir dievobaimingieji kartais Dievo nebijo pagyvenusių skriausdami, jam maldą duonos vietą siūlydami, jį savo nešvarume laikydami, jį darbus visokius gaidiodami ir dar visai išnaudodami. Net parapijų vadai ir tie juos palaikančiais pagyvenusiais nesirūpi. Jie vėliau stupus, o ne senelių namus statyti, šventinti.

Be to, esą, visokių ligų gydymas priklauso didele dalimi nuo tinkamo santykio iš abiejų pusių: tarp gydytojo ir paciento, taip pat, kad kol dar laikas — nesigydome reikiamai, rūkome, geriam, ir dar visai kaip savo sveikatą padinau, o kai jau riskas pralošta — ta

da skubame, prašydami greičiausios ir geriausios pagalbos. Tai tik keletą apgrąžomis čia suminėju dr. Adomavičiūtės, kai perliu — patarimų, tai tik, tarsi agunos grūdelis iš gausaus didelio dr. Adomavičiūtės aruodo. Ir jis už prevencinį gydymą. — Tai yra, kad maximum išvengti daktarų ir ligoninių, siūlo stengtis sveikai gyventi. Na, bet kai reikia — tai nedelsdamas eik pasitarti su daktaru. Žinoma, daktarai, kaip ir visi žmonės, ne angelai, ne dievai, ir su silpnėmis, netobuli, kai amerikoniškai sakoma, negali būti ir nereikia norėti perfection.

Bet dažnai pasitaiko daug neleistino ir nedovanotino apsielaidimo, ir nežiniškumo. Šia proga ir aš noriu prisiminti keletą įvykių iš savo gyvenimo, kai būdavo nei šiaip, nei taip, bet būdavo ir gerai ir bent patenkinamai.

Yra suprantama gyvenimo taisyklė, kad kiekvienas turi teisę pasirinkti daktarą. Be to, autoregtingi daktarai aiškina, jog visiškai normalu, kai vienam daktarui pasiseka vieną ligonį su tam tikra liga išgydyti, o kitam — panašiu atveju — nepasiseka.

Prieš mane trys broliai gimė ir tuoj mirė. Ir vėliau dar vienas brolis panašiai mirė. Speju dėl akuterės apsielaidimo, nemokšiskumo. Ir aš dar mažas vaikas priešmokykliniam laikotarpiu tris kart plačių uždegimų sirgau dėl organizmo silpnumo, neatsparumo. Speju, kad ir šiuo atveju ir mano sveikatai pakenkėdavo ir nemokšos kaimo bobelės, vykdydamos "akuterių" pareigas.

Man, pavyzdžiui, įlenkė galvos kaušą, taip mano motina prisipažino, o gal ir dar ką pakenkė, nes nors jau esu 76 metų amžiaus, bet jaučiu visą gyvenimą savo silpną sveikatą.

Jane Fonda, turtingo aktorius Manry Fonda dukteris, laiko save didele politike. Ji remė Sausius Vietnamą ir Viet Cong, dabar dailosi kitų liberalių dirvonų, kur gėlytė valkai prieš Amerikos interesus.

Prisimenu, vis prie mirties buvau, su mirtimi kovojau. Ne tekdavau sąmonės. Aukšta temperatūra. Klidėdavau.

Tais laikais plačių uždegimų sunkiai ar iš viso buvo nepagydomas — visi mirėdavo. Pas daktarą tėvą vežiojo su grabnyčia — žvakute. Tais laikais, vežant ligonį mirtinai suširusį, pas kaimietius buvo toks paprotys. Daktaras Erihimas buvo tėveliams pasakęs, jog per stebuklą likau gyvas ir sudrūtinėjau ir tai nuopelnas ne tik jo ir jo vaistų, bet ir sveikatai veikiančios mano tėvų aplinkos, taigi ir greta esančio miško. Daktaro patarimu mane pažadindavo anksti saulei tekant ir privėsdavo basą gerokai pabraidytą pavaikšioti po rasotus dobilus. Sakė — sveika, stiprina.

21 metų amžiaus teko turėti žiaurių pergyvenimų dėl dr. Petrovo nedovanotino apsielaidimo. Pirmą kartą reikėjo plombuoti vieną dantį. Kaune dantų gydytojas Rabinavičius savo kabinete, Laisvės Atėjo, ties valstybės teatru, užplombavo gerai neišvalę, ir grįžus į Alytų, kur aš mokytojavau, teko kreiptis į vietinį dantų gydytoją irgi Rabinavičių. Šis plomba išmėgė, bet kadangi vis skaudėjo, pasiūlė kreiptis į dr. Jonavičiaus administruojamą ligoninę pas chirurgą dr. Petrovą ištraukti dantį, nes jis per senas, nepajėgsias ištraukti.

Dr. Jonavičius buvo irgi dar tinkamai nepasiruošęs daktaro darbu, vėliau kaip tautiškų sąjungos generalinis sekretorius, irgi ne koks politikas, be to, per lietuviškus vakarėlius leisdavo dr. Petrovui viešai dainuoti rusiškas dainėles ir turiniu — šlaunčia. Pavyzdžiui — Nehodite vy, krasavici pozdno večer x liēs guliat... Neikite jūs, gražuokės, vakarą miškan vaikščioti.

Taigi, šis chirurgas man dantį ištraukė, bet, atlikdamas anesteziją nulažę adatą ir paliko adatos galą sužeidęs žandą kaulą. Kaulas greit pradėjo gesti. Dvokimas didžiausias. Kai aš vėl užėjau pas jį, jis išsigandęs pasiūlė važiuoti Kauną, esą reiks veidą ir kaulą piauoti. Man buvo gaila subiauroti veidą ir, be to, bijojau tokių operacijų. Kązin kaip būtų pasibaigus šį mano pavojingą ligą, dėl nemokšos daktaro apsielaidimo.

Likimas lėmė, kad laimingai mintis atėjo į galvą užteisi pas dantų gydytoją Dembovskienę, generolo, karinio daktaro, žmoną. Dembovskienė apžiūrėjo ir nutarė po ilgo svyravimo rizikuoti ir pabandyti gydyti ne operacijos būdu. Ilga laiką vis įsivėsdavo dezinfekcijai kalhipermananganu. Ir vis ištraukdavo kaulo gabalus, panašius į rėf, taip bačių siūstus. Po ilgesnio tokio gydymo patikrinus, iš rentgeno nuotraukos paaiškėjo, kad gydymo procesas sustabdytas. Tokiu būdu, be to, ir jaunystės pojūgus dar kraujas, aišku, gėlėjo.

Alytų mokytojavau, dar

vieną kartą teko pavojingai apsigulti. Pasveikęs susitkau vaistininką Uglioskį. Šis jau buvo sužinojęs apie mano ligą iš daktaro Stepanovo, kuris kaip tik tai buvo kabinėjęs su jūmoru ir apie mane su vaistipinku. Esą, pastarasis klausęs daktarą, kas girdėti. Šis pasakęs: "vienus į kitą pasaukį siunčiu, o kitiems dar atideliuojam". "O pas ką dabar?" "Pas Jūsų mokytoją". "Na, o kaip jo sveikata?" "O jis dar jaunas — atidėsim."

Mano gyvenime dar daug vis ko su medicinos žmonėmis pergyventa. Tekty gal visą knygą prirašyti. Bet negaliu išskirti nepasisekusių dar bent vieną nuotykį, kai mano žmona išgėbėjo mano gyvybę, irgi visiškai aiškiai man esant prie mirties.

Tai buvo jau Vokietijoje, Dillingene, prie Dunojaus upės, išvietintų, taigi DP stovykloje 1948 metais. Mano tonsilos — glandos buvo tiek pūlingos, kad nebūčiau galėjęs toliau laukti. Mieste nebūvo specialisto daktaro. Laimė stovykloje buvo lietuvis daktaras specialistas, baigęs Lietuvos universitetą. Nors nenorėjo, ilgai atsikabinėjo, nes nebūvo tinkamų sąlygų ir visų reikalingų priemonių, bet, atsivėlėdamas į tikrai labai pūlingas glandas, sutiko ir atliko operaciją laimingai, bet aš jaučiau, kad, atrodo, visus tuos pilius teko nuryti, o gal ir dar kažkas prisidėjo, kad tuoj labai apsigirau.

Mane nugalėno į Augsburgą Čaros ligoninę. Ten kelias dienas mane visai tik tyrė. Jokio pagerėjimo tik vis blogiau. Atrodė, teks mirti. Ypatingai karštinančiai ligai teko įvyti giliai žarnų tyrinėjimui. Maniau, jau vien to neįsivaikšy.

Be to, atsiuntė man visiškai nepatyrusią, kaip ji pati pasisakė — pirmą kartą, paimti kraujo analizę. Buvo lietuvaite. Išbadė mažiausia 10 kartų ir jai vis nepasisekė ištraukti mano kraujo. Ji vis prašė mane nepykti, nes ji vis dėlto noriai išmokti, vienok taip ji ar nesugebėjo. Išgėbėjo padėti kažkoks kitas iš medicinos personalo, pripuolamai praedamas ir pastebėjęs tokį nežmonišką kankinimą — tai atliko iškart.

Atliekamu laiku aplankydavo vis keli daktarai, pažįtinėdavo patikrindavo šį tą ir tiek. Jokios pagalbos.

Mane atgabėnė į Augsburgą ligoninę iš Dillingeno p. Činikas žmonai pasakęs: "Žmonek, būk tikra esamomis žiniomis, vyras mirs." Žmona žinodama mano silpnę medui, pripuolamai uopirka pas kaimietį tikro natūralaus medaus, kad man prieš mirtį padarytų bent šį malonumą ir man prisimint per po ną Činiką.

Gayes vakare, ir kai visi mano pažatų išėjosi po visokių tikrinimų, aš nakčia suvalgiau visą lėkštę medaus, ir iš ryto pajutau žymų pagerėjimą. Iš ryto atėjus keliems daktarams tikrinti, jiems teko labai nustebti, pastebėjus mano pagerėjimą. Jie teiravosi, kokius vaistus aš priėmiau. Jokių, o ką valgiau — prisipažinau, kad daug medaus suvalgiau. Ir daktaras tuoj man pasakė, jog kaip tik tai, sergant tulžies uždegimu ir kepenų išsiplėtimu medus iš tikro gali pagelbėti.

Tuoju galėjau, pasveikęs nuo medaus, aplėisti ligoninę. JAV skaičydamas laikraščius, pasibėjęs, jog šia liga apsirgęs, pagarsėjęs senatorius McCarthy, turėjo mirti, neišgėbėjo į geriausius daktarus. Mat jo žmona nesusiprato jam pasiųsti medaus, o daktarams universitete nenurodė, kaip receptai parašyti ligoninių medaus, nors medicinos knygose, dabar jau esu pastebėjęs, yra parašyta, kad medus turi gydomos galios, sergant tokia liga.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE GEROVĖS KOMITETAS

Brangūs broliai ir sesutės, SLA nariai:

Praeitose SLA nominacijose, 1973 m. gruodžio-December mėn., mūsų komitetas rekomendavo šiuos asmenis į SLA PILDOMAJĄ TARYBĄ:

Paul P. Dargis	Prezidentas
Alexander Chaplikas	Viceprezidentas
Genevieve Meiliūnas	Sekretorė
Euphrosine Mikuzis	Išdinkinė
Christine Austin	Išdo globėja
Josephine Miller	Išdo globėja
Dr. Daniel Degesys	Daktaras kvotėjas

Viršminėti kandidatai nominacijose gavo didžiausią skaičių balsų. Mes juos pasirinkome, nes žinome, kad jiems vadovaujant bus užtikrintas SLA turtas ir pažanga. Mes žinome, kad jie yra garbingi asmenys, turintieji didelį patyrimą. Jie dirbs autartiniai. Jie tikrai tikriausiai organizacijos ateitį užtikrins geriausiai ir saugiausiai.

GEROVĖS KOMITETAS džiaugiasi ir tuo, kad SLA prezidentas Paul P. Dargis nestatė atskirai savo kandidatūros, bet į rinkimus eina kartu su kitais, iš anksto numatytais asmenimis skidoms pareigoms Pildomojoje Taryboje. Tai rodo jo rimtą pažiūrą, kaip galima iš anksto numatyti, kad Pildomojoje Taryboje darbas būtų darnus, našus ir visokeriopai naudingas.

Alexander Chaplikas — viceprezidento pareigoms, Euphrosine Mikuzis — išdinkinės pareigoms ir Josephine Miller — išdo globėjos pareigoms, — tai visi trys jau seniai visiemis nariams žinomi iki šio meto dirbusieji Pildomosios Tarybos nariai. Jie jokių abejonių nekelti, vertingi naudingais savo darbais.

Malonu siūlyti tris naujus asmenis į Pildomąją Tarybą: Genevieve Meiliūnė — sekretorės pareigoms, Christine Austin — išdo globėjos pareigoms ir dr. Danielį Degesį — daktaro kvotėjo pareigoms. Tačiau ir šie trys asmenys nėra nauji, nepažįstami kandidatai, bet žinomi savo visuomenine veikla kitose pareigose ir, svarbiausia, gerai pažįstami ilgalaikiam SLA prezidentui Povilui Dargiui, taip pat kitiems Pildomosios Tarybos nariams.

Šis naujas pilnas sąstatas į SLA Pildomąją Tarybą yra uoseklus, tradicinis ir rimtai apgalvotas. Šiuo paaiškinimu, manome, atsakėm į klausimą, kodėl mūsų komitetas kviečia visus SLA narius kovo-March mėnesioje balsuoti ir išrinkti į Pildomąją Tarybą šiuos asmenis:

Paul P. Dargis	Prezidentas
Alexander Chaplikas	Viceprezidentas
Genevieve Meiliūnas	Sekretorė
Euphrosine Mikuzis	Išdinkinė
Christine Austin	Išdo globėja
Josephine Miller	Išdo globėja
Dr. Daniel Degesys	Daktaras kvotėjas

Mes pasirinkome viršminėtus veikėjus į Pildomąją Tarybą, būdami įsitikinę, kad jie geriausiai rūpinsis visų SLA narių gerove, kad jų vadovaujamas Susivienijimas augs ir stiprės.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Gerovės Komitetas

REKOMENDUOJAME IR PASIRASOME:

A. S. Trečiokas, 84 kp., Orange, N. J.; M. Zdanckienė, 40 kp., Pittsburgh, Pa.; Milda Anasta, 175 kp., Dorchester, Mass.; P. B. Balčikonis, 50 kp., Binghamton, N. Y.; H. Čizauskienė, 134 kp., Chicago, Ill.; Alfonsas Brazilius, 14 kp., Cleveland, Ohio; B. Spudienė, 335 kp., New York, N. Y.; J. Krasinskas, 57 kp., Worcester, Mass.; M. Stanislovaitienė, 35 kp., Wilkes-Barre, Pa.; Nellie Bayoras, 7 kp., Pittston, Pa.; Antanas Diržys, 126 kp., New York, N. Y.; E. Petraitienė, 226 kp., Chicago, Ill.; Dr. A. Kapoczy, 43 kp., Boston, Mass.; Povilas Šukys, 14 kp., Cleveland, Ohio; A. Andriulionis, 308 kp., Boston, Mass.; K. J. Maciukas, 260 kp., Chicago, Ill.; George Žilinskas, 104 kp., Pittsburgh, Pa.; Juliana Andriulionis-Comley, 73 kp., Pittsburgh, Pa.

JELGU NEBŪTU SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ, NEBŪTU IR NAUJŲJŲ!

Prof. Vaclovo Biržiškos "Sengųjų Lietuviškų Knygų Istorija" yra veidrodys, kuriame atsispindi pirmųjų lietuviškų knygų kelias. Kietas viršelias įristos knygos kaina yra tik \$3.00, minkšt. \$2.50. Knyga Jums bus pasiūsta, jei atsiųsite pinigų šiuo adresu: NAUJENOS, 1739 S. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608.

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. KONCIAUS knyga ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS 404 dideli puslapiai, daug nuotraukų. Kieti viršeliai \$4.00, minkštai — \$3.00. Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiusime adresatui, jei prisiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu: NAUJENOS 1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

DEDES ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA vyresnieji Amerikos lietuviai Jona Adomaičiūtė - Dede Šerno asmeniškai patino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dede Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražų istoriją. Naujai atvykęs lietuviai galėtų žinoti ar varštos patikslintiems uopirkti Antano Rūko parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą — Dede Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradijusius kiekvieną, kas ji ateina ir pažinojo, o naujiesiems ateiviams, jauniui, pasitęsio Antano Rūko lengvas, vaizdus, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų lietuvių lietuvių gyvenimu ir jų kreta ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaičio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 208 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJENŲ ADMINISTRACIJOJE"

DICTIONARIES WEBSTER

LIBRARY SIZE 1973 EDITION, BRAND NEW, STILL IN BOX.

Cost New \$45.00

Will Sell for \$15

Deduct 10% on orders of 6 or more

Make Checks Payable to
DICTIONARY LIQUIDATION
AND MAIL TO

NAUJENOS
BOX 196

1739 So. HALSTED STREET CHICAGO, ILL. 60608

C. O. D. orders enclose 1.00 good will deposit. Pay balance plus C. O. D. shipping on delivery. Be satisfied on inspection or return within 10 days for full refund. No dealers, each volume specifically stamped not for resale.

Please add \$1.25 postage and handling.

ALFONSAS NAKAS

MIRTIS NEBES NUGALĖTA...

Po dešimties metų Julij Kaupą prisimenant

JULIUS KAUPAS

Kovo pirmąją jis mirė Čikagoje. Kovo pirmąją prieš dešimt metų, 1964-aisiais. Mirė rašytojas, literatūros kritikas, medicinos daktaras Julius Kaupas. Tuomet apstulbo visas Detroitas, apstulbo visa Čikaga, ir Niujorkas, ir Filadelfija, ir Vašingtonas.

Kovo pradžią, atmenu, buvo labai audringa. Audringa ir šalta. Sniego pūgos siautė pusėj Amerikos.

Vis dėlto, suvažiuo, sulėkė Julius Kaupo draugai iš Čikagos, iš Montrelio, iš Niujorko, iš Filadelfijos, iš Vašingtono.

Kovo ketvirtąją, drėgnai šaltą, audringą vakarą buvo grandiozinis atsisveikinimas. Dešimt didelių vyrų kalbėjo didelius, jautrius, graudžius žodžius. Didelės ašaros riedėjo didelių vyrų veidais, kai jie jautrius žodžius kalbėjo. Ašarodami ir dūsaudami dideli vyrai Julius Kaupą garbei skaitė eilėraščius, lygino jį su Paracelsu, su Didžioju Molnu. Niekada Charles & Son laidojimo namai nebuvo girdėję tiek graudžių ir gražių žodžių.

Kovo penktąją išvežėme Julij Kaupą į Dievo Apvaizdos bažnyčią, o iš ten į Holy Sepulchre kapines.

Už keleto savaičių susikalbėta, susirašyta, susitarta ir pasiskelbta, jog bus išleisti visi Julius Kaupo raštai. Du, o gal ir trys tomai. Bus gražiai pakartotas premijuotas 1948 metų pasakų rinkinys Daktaras Kripštukas pragare, ir viena knyga bus surinkti jo visi kritikos straipsniai, bus išleistos jo dar rankraščiuose tebesančios novelės. Detroito, o regis ir kitur, įsikūrė komitetai aukoms rinkti. Bent jau vienam tomui pinigų buvo surinkta užtenkamai.

O didieji draugai, ašaras nušluostę, grįžo į gyvenimą. Grižto tukti, senti, savo raštais rūpintis. Julius Kaupas buvo miręs. Už metų, už dvejų, už trejų ir penkerių. Kuo toliau, tuo labiau Julius Kaupas buvo miręs.

Kad Tu dabar atsikeltum, Juliau, tai daug ko neberastum. Nei Charles & Son šermeninės Puritan gatvėje, nei Dievo Apvaizdos bažnyčios Schaefer gat-

veje, nei buvusio savo namų. Liko tik Holy Sepulchre kapinės.

Prasto, gelsvo vokiško pokario popierio Daktaro Kripštuko lapai dar labiau pagelto, dar labiau išdžiūvo ir tuoj pradės trupėti. Literatūrinės kritikos straipsniai Aiduose, Lankuose, Metmenyse apsikrovė naujais sąsiuviniais, naujais lakštais, naujomis knygomis. Gyvi rašytojai ir kūrėjai mirusiojo raštus gyvus palaudojo. Ak, žinoma, būtų galima atkasti, atrasti, surinkti, bet gyvieji turi savo rūpesčius ir savo raštus. Dar yra Julius Kaupo daktariškų rankraščių, bet rašto žinovai pametė raktą į tuos hieroglifus ir jie visiškai nebeįskaitomi.

Julius Kaupo raštams leisti surinkti pinigai guli gerosiose rankose. Bet mes juos atsiimsime ir pragersime. Taip: atsiimsi-

me ir pragersime! Ir niekada nebebus me pinigų mirusiojo raštams leisti, nes mirusiųjų raštai neįleidžiami.

Seniai nudžiūvo jūsų ašaros, dešimtį metų laimingai gyvenę didieji vyrai, Julius Kaupo buvę draugai. Kiekvienas jūs esate ašis, apie kurią sukasi visas pasaulis, nes jūs esate. Bet kai ir jūs neliks, tai paliks tik Algimanto Mackaus psalmė Triumfalioji, kurios paskutiniu posmu pasnėkės su savim užbaigiu:

Ir mirtis nebus nugalėta. Vyrai daugiau negrįš į namus. Už laiko laikrodžiams plakant pulso ritmu, tuščių kambarius bus nakčiai klojamos lovos. Niekas negrįš, bet visa išnyks, duris aklina uždarys. Laikas paliks, bet laiko neliks. Ir mirtis nebus nugalėta.

A. JONYLA

LENKŲ ITAKOS ŠEŠĖLY

(Kun. S. Yla, dr. J. Grinius apie vysk. A. Baranauską ir prof. J. Baranaitis apie Stasį Šalkauskį).

Viena didžiausių mūsų tautos nelaimių, tai linkimas pasiduoti svetimųjų įtakai. Dr. V. Sruogienė "Lietuvos istorija" 144 psl. rašo: "Juo sparčiau plėtėsi lenkų įtaka Lietuvoje, tuo greičiau Lietuva žengė praeitį. Jau nuo Jogailos laikų pavyko lenkams mūsų bajoriją savo blizgučiais (herbais etc.), tartum vaikams, įsiylioti į savo orbitos bučių ir taip daugybę lietuvių nutautinti. Lietuvių tauta ilgus šimtmečius klampiojo svetimuose raistuose.

O kada po ilgų nelaimių sušvito dr. J. Basanavičiaus "Aušra", kuri nurodė lietuvių tautai tikrąjį kelią, tai lenkai nepaprastai susirūpino. Būdami patys didžiausi šovinizistai, pradėjo šantažuoti — apšaukė kiekvieną, kuris nors kiek lietuviškai galvojo "litvomanu".

Todėl lenkai pasiryžo "Aušrą" likviduoti. Jiems pavyko A. Baranausko asmenyje surasti tą duobkasi, kuris ir sulikvidavo "Aušrą". Objektivus mokslininkas ir puikus lietuvių — lenkų santykių žinovas prof. M. Roemer savo veikalo "Litwa" (1908) 190 psl. sako: "Na szele akcyj przeciwo "Aušry" stanal biskup Baranowski, ktory wystapil z protestem w "Przeglądzie Katolickim". (Vadovų akcijos prieš "Aušrą" tapo vyskupas A. Baranauskas, kuris išėjo su protestu (lenkų) "Katalikiškoje Apžvalgoje", kurią privalejo skaityti ir lietuviai kunigai. A. J.).

Tiesiog nuostabu, kad dar šiais laikais, pasižymėjęs savo raštais kun. St. Yla, pasiryžo reabilituoti ne kunigą "Anykščių Šilelio" autorių, bet buv. Seinų vyskupą Antaną Baranauską, žinomą lietuvių tautinio atgimimo žlugdytoją ir savoje vyskupijoje prolenkiško politikos skiepytoją. Tai pabrėžtinai iškelia dr. Jonas Grinius savo str.: "Naujas žvilgsnis į lietuvių tautinį atgimimą", recenzuodamas kun. Stasio Ylos šiais metais pasirodžiusį veikalą: "Vardai ir veidai mūsų kultūros istorijoje" (žr. "Draugo" literatūrinis priedas spalio 27 d. 1973, nr. 253 (43)). Dr. J. Grinius rašo: "Kad šių

sąjūdžių (aušrininkų ir varpininkų A. J.) žymūs vadai nesuprato katalikybės reikšmės lietuvių tautiniam renesanse, manyti iš dr. J. Basanavičiaus ir dr. J. Šliupos elgesio su Ant. Baranausku, kai šis tapo vyskupu. Jiedu apšaukė jį lenkomanu, o kairurie nekritiškai mūsų istorikai iš to padarė Ant. Baranauską lietuvių tautinio atgimimo priešu. Todėl reikia laikyti dideliu kun. Stasio Ylos nuopelnu, kad... jis nuodugnai išaiškino... kaip vėliau šiedu vyrai Baranauską apšmeižė, padarydami jį lenkomanu, dėl to, kad jėdviem nepatiko, arba juodu nesuprato jo katalikybės ir jo kaip anų sunkių laikų vyskupo situacijos. Man šis kun. Ylos straipsnis... buvo savotiškas akių atvėrimas, nes ir aš iki šiol tikėjau legendai, kurią buvo sukūrė J. Basanavičius ir J. Šliupas..."

Pasirodo kun. S. Yla pagaminęs stebuklingus akinius, per kuriuos žiūrint vysk. A. Baranauskas tapo visai kitas, negu jį matė paprastomis akimis dar gyva pažinę, ne vien tiečiu vyrai, bet ir tų laikų akylai visuomenė. Viena tragedija katalikų dvasiškių rašytojų, kad jie, būdami supančioti paklusnybės priesaika ir kitais įžadais, negali į savo konfratų tuo labiau viršininkų (kad ir vyskupų) atliktus nemoralius, smerktinus darbus kritiškai pažvelgti, objektyviai juos nuteisti. Čia galioja viena taisyklė: aut bene, aut nihil (tik gerai, ar nieko).

Bet dar didesnė mūsų tautos tragedija, kad nuo Jogailos krikšto iki šių dienų lietuviai katalikai neturėjo savarankios dvasinės eparchijos, kaip kitos tautos tiesioginiai priklausantieji Romos popiežiams. Jei mes turėjome ir turime nemažai paskirytų kunigų gerų katalikų ir patriotų, bet labai ir labai mažai (ant vienos rankos pirštų skaitomų) tikrų vadų — ganytojų vyskupų. Iš tiesų, taip ir turėjo būti, lietuvių vyskupų paskyrimai priklausė ne nuo lietuvių, bet nuo jų kaimynų: lenkų, vokiečių, net rusų įtaigojimo ir užgaidų. Ypatingai — nuo tvirtai įsitiprinusių Vatikano lenkų. Skiriami vyskupai turėjo būti lenkams palankūs, vesti prolenkišką religinę politiką. (Sk. prel. K. Prapuolenis: Lenkų apaštalavimas Lietuvoje, 1913).

Imant tai domėn, kun. St. Yla, kaip advokatas savo klientą patesinti, tikrai būtų radęs stipresnių argumentų. Norėdamas būti vyskupu, A. B. turėjo paklusniai nusilenkti lenkų diktatoriams, priimti sau padėjėjų aršų lietuvių priešą jų neatlaidų lenkintoją kun. Jalbzykowski, kuris faktinai tvarkė kunigų seminarijos ir vyskupijos reikalus. Vysk. Baranauskui paliko pasirašinėti lenkų inspiruotus lietuviams klebonams bažnytinis "cirkuliarus" (aplinkraščius), vizituojant savo vyskupijos lietuviškas parapijas su klebonais ir kunigais, asistuojamais vietos lenkų dvarininkų, kalbėti

lenkiškai, net bažnyčiose pirmą žodį tarti lenkiškai; namuose, atsisakius lietuviškos veiklos, jis turėjo užsimti matematikos formulių gvildenimu, ar kalbos dalykais. Kun. Jalbzykowski stropiai dirbo, baigdamas lenkinti Suvalkų ir Seinų apskritys ir pačią kunigų seminariją. Kan. A. Steponaitis "Tėvynė ir pasaulis" 1962, 87 psl. rašo: "Vyskupo A. Baranausko pakviestas profesorius kun. R. Jalbzykowski, paskyrus viceregentu, pasidarė tikras šeimininkas (Seinų vyskupijoje)... Lenkų kalbą jis įvedė į visus kursus..." Čia

gytas patyrimas, jam tapus Vilniaus vyskupu, daug padėjo visų atkaklumu lenkinti vietos lietuvių ir gudus. Pateisinimui savo kliento, kun. St. Yla galėtų pridėti, kad jei vysk. Baranauskas būtų atsisakęs vykdyti prolenkišką bažnytinę politiką, jis būtų sulaukęs to pat likimo, ką ir Vilniaus arkiv. Jurgis Matulaitis ir Kauno arkivysk. K. Revičius, tai yra atsisakyti — vyskupystės ir užsidaryti vienuolynan. Bet šių dviejų, tikrų lietuvių tautos ganytojų, nei "vardu nei veidu" kažkodėl kun. St. Yla savo raštuose neprisimena?

Bet grįžkime prie dr. J. Griniaus recenzijos metmenų. Gerai, kad dr. J. Griniui, tas "savotiškas akių atvėrimas" nebuvo galutinis. Str. išvadoje jis sako: "Jeigu dėl šitų pradų ir nebūtų pasiektas vieningos nuomonės, diskusijos šia tema vis tiek duotų daugiau šviesos".

(Bus daugiau)

TALENTINGAS VAGIS

Sydnejaus mieste, Australijoje, vagys nudžiovė greitosios pagalbos automobilį, nulupo ženklus, uždėjo kitus, nudažė ir pardavė policijai.

CHICAGOS LIETUVIŲ OPERA

Verdi 3 veiksmų, 5 scenų opera

KAUKIŲ BALIUS

PREMJERA! kovo mėn. 23 d. 8:00 val. vakare
II spektaklis kovo mėn. 24 d. 3:00 val. popiet
III spektaklis kovo mėn. 31 d. 3:00 val. popiet

MARIJOS MOKYKLOS AUDITORIJA

67th ir South California Avenue

Bilietai gaunami MARGINIUOSE, 2511 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
Telef. — PR 8-4585

BILIETŲ KAINOS: parterijė \$10, 9, 7 ir 5; balkone \$10, 7 ir 4.

Diriguoja VYTAUTAS MARIJOŠIUS
(I ir II spektaklis)

ALVYDAS VASAITIS (III spektaklis)

Režisierius — TOM COWAN
Chormeistrai: ALICE STEPHENS, ALFONSAS GEČAS.
Apšvietėjas — KAZYS CIJŪNELIS

Dekoratorius — ADOLFAS VALEŠKA
Scenos vadovas — KAZYS OŽELIS

DAINUOJA:

ROMA MASTIENĖ (II)
MARGARITA MOMKIENĖ (II)
DAIVA MONGIRDAITĖ (II ir III)
DANUTĖ STANKAITYTĖ
ALDONA ŠTEMPUŽIENĖ (I ir III)
JUOZAS ALEKSIUNAS

ALGIRDAS BRAZIS
VALENTINAS LIORIENTAS
VYTAS NAKAS
JULIUS SAVRIMAS
JONAS VAZNELIS
STEFAN WICK
CHICAGOS LIETUVIŲ OPEROS CHORAS

VISI IR IS VISUR KVIEČIAMI ATVYKTI Į OPEROS SPEKTAKLIUS

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

5 1/2%
a year

OUR SAVINGS CERTIFICATES

EARN UP TO 7 1/2%

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD
PETER KAZANAUSKAS, President

CHICAGO, ILLINOIS 60608
Tel.: 847-7747

HOURS: Mon., Tue., Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

69 YEARS SERVING CHICAGOLAND

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES

WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

INSURED

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostabių nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2%

PER ANNUM

\$5,000.00 OR MORE

4 YEAR MATURITY

6 3/4%

\$5,000.00 OR MORE

30 MONTHS MATURITY

6 1/2%

\$2,500.00 OR MORE

1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Išleista 1923 metais.

Tel. 421-3070

Išlaigo pletuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.00 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicago ir priemiestuose:	
metams	\$24.00
pusei metų	\$13.00
trims mėnesiams	\$7.50
viename mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.50
viename mėnesiui	\$3.00
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

NĖRA NIEKO AMŽINO

Lietuvos Nepriklausomybės 56 metų sukakties proga

Šiandien kad ir gedulo spalvomis perrištas tautinės vėlavas keldami, bet su šviesiais veidais penkiasdešimtis šeštiasis didžiausio mūsų tautos gyvyko sukaktuvės švenčiame — 1918 metų Vasario šešioliktą dieną. Nedaug tokių beliko, kurie tą didžiąją visos lietuvių tautos šventę minime tebedūdami gyvi per visus 1918 — 1974 metus. Didžiajam šių lietuvių daugumai 56 metai jau yra istorija.

Nors lietuvių tautai ir Lietuvos valstybei likimo buvo lemta susikurti tautų kraustymosi ir armijų žygių kryžkeleje ir mūsų tautos dalia niekuomet nebuvo lengva, o Europa jau rašytos istorijos begyje nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų yra aplaistytą lietuvių kraują, tačiau tokio kruvino, tokio genocidinio periodo, kaip šis — pradedant nuo 1940 metų, Lietuva niekada dar nėra turėjusi...

Atsivėpę porą dešimčių metų — tiksliai 22 metus — po daugiau kaip šimto metų žuvus — buvus caristinių rusų molocho viduriuose, nespėję nei vienos prieauglio gentarkės pilnai užauginti laisvos, nepriklausomos tautos dvasioje, vėl atsivėpę tų pačių tiktai jau nuo per daug pralieto kraujo paraudonusių rusų komunistų bolševikų kuriamos visapasaulinės kolonialinės vergų imperijos viduriuose, nuo viso pasaulio izoliuoti sudėtinga tautų kalėjimo siena, nežmoniško okupanto esame kaip tauta visomis genocido priemonėmis metai po metų decimuojami. Tiesa, iš kelių milijonų tautos kelioms dešimtims tūkstančių pavyko per Seilą ir Charibdę išsigelbėti ir pasiekti laisvą pasaulį. Tiesa, kad visi (?), išnešę gyvą savo kudsą, kartodami pasizadėjome būti savo pavergtos tautos ambasadoriais ir visas savo jėgas pašvęsti kitapus jūrų — marių likusiai ir kankinamai tautai, ją iš vergijos ir pradžios vaduoti. Kaip mumš tai sekasi, patys geriau žinome.

Kaip pajungtųjų tautų genocidas rusinimo priemonėmis paspartintai vykdomas, rodo, kad ir sekanti statistika: Lietuvoje, kuri kartu su Latvija ir Estija buvo jėga ir smurto jungta į Sovietinę imperiją, rusų kolonistų esą dar tik 9%, bet kiek vėliau prisijungtoje Moldavijoje jau yra ukrainiečių 15% ir rusų 10%; Tadžikistane rusų 13%. Turkmenijoje 17%, Uzbekistane rusų 13%. Visos šios "respublikos" iš dalies buvo rusų jėga nukariautos dar XIX amžiuje, bet daugiausiai 1920 — 1921 metais, kai sovietų kariuomenė likvidavo Armenijos, Azerbeidžano, Gruzijos, Kasachstano nepriklausomybes.

Pro bolševikų užtvėrtą Geležinę Uždangą, kuria vergų imperija yra atitverta nuo viso pasaulio, mus pasiekiančiomis žiniomis, Estija ir Latvija jau žymia dalimi praskiestos buriškais iš Rusijos gilumos. Ryga, Talinas, Tartu, Liepoja jau daugiau nei perpus praskiestos rusiais, bet negeresnę ateitį ir Kauno, Klaipėdos ir Vilniaus. Rusai pirmoje eilėje užėmė mies-

tus. Dabar viso pasaulio jungtinę tautų forumą (J. T.) arti 150 laisvų ir išlaisvintų tautų atstovams laukant savo galvas, kaip greičiau į nepriklausomų tautų šeimą priimti tokias "valstybes" kaip 105,000 gyventojų turinčią Grenados salę ir tūlą čia buvusių gentį, tebegyvenančią akmens gadynėje Borneo salos raistuose, akis užmerkus, ausis užsikimšus ir burnas užčiaupus, kad nereikėtų matyti, girdėti nei kalbėti kaip ta devynagalvė komunizmo bestija virškina savo prarytas mažas tautas ir valstybes, turinčias šimtus metų civilizacijos ir kultūros istorijas, kaip mūsų Lietuvai, kuriai jau vien dėl jos senos kalbos, garbinimo, praieities, humaniško ir kitų, dorybių reikia užstoti ir apginti, kuri ir savo dabartinėje nelaimėje karts nuo karto istengia parodyti pasauliui didvyriškos drąsos, ryžto ir laisvės troškimo pavyzdžius, kaip tai peticijos su daug tūkstančių pavergtųjų žmonių parašais, jaunųjų susideginiamų, protestuojančių prieš pavergimą ir per liepsnas saukiant "Laisvės Lietuvai!"

Šiandien raudonoji rusų imperija, pasivadinusį Sovietų Sąjuzą, užima visą šestadalį pasaulio — 22,5 milijonus ketvirtinių kilometrų, kuomet Jungtinės Amerikos Valstybės užima tik 9,3 milijonus. Tas milžinas karnivoras, kaip tas pasakų aitvaras, toks išaugo gyvus žmones — tautas rydamas. Išaugo nukariavimais. Iš mažos Maskvos kunigaikštijos XIV amžiuje prasidėjo "rusiškų žemių rankiojimas". Jis baigus rankioti, prasidėjo nerusiškų žemių "rankiojimas" ir XVI amžiuje Rusija jau buvo daugiatautė valstybė, siekusi Uraltą, Volgą ir Kaukazą, o iki XVIII amžiaus jau Sibiro rytų galą pasiekė. Niekur ten jokių rusų nebuvo, panašiai kaip per amžius jų nebuvo Mažonoje Lietuvoje ir Prūsijos žemėse, kurias maskoliai jau pasiauliniuose alastruose užėmė kaip Leningrado sritį (Leningradskoję oblast).

Šiandien raudonoji vergų imperija yra ginklu prisijungusi žemes ir tautas nuo Beringo pertako tolimuose Rytuose iki Dunojaus (per savo satelitus) Pietuose ir Elbos (Labos) Vakaruose, o Maskvos Kremlius dirbami machiaveliški plėšikai kaip tą vergų imperiją išplėsti dar Viduržemio pajūriais, Viduriniuose Rytuose ir Indijos okeane, pagaliau visame pasaulyje! Bet nėra tokio blogio, kurį neišvengtų ir gėra, kanierių naikinant pasaulyje versaulė. Kaip saulė šviečia, jo-

LEGENDOS PABAIGA

Kardinolo Mindszenty atleidimo Popiežius nuėmė simbolį, bekompromisino priešiniojo si tonalitariniam komunizmui. Atseit katalikų bažnyčia turi kitokių planų santykiams su komunizmu, tikisi derybomis ir mainikavimais laimėti daugiau negu savo principus tvirtai gindama. Toks minkštėjimas yra įsidėmėtinas daugeliui atžvilgių.

Ir jis nėra naujas. Mes galime prisiminti Popiežiaus Jono XXIII nelemą užmojį išbraukti Lietuvos atstovybę prie Vatikano kaip atstovaujančią "šmėklinę valstybę". Tik dėl to mūsų kilęs triukšmas ir perspektyva netekti pajamų iš Amerikos lietuvių katalikų aną bandymą nuramino.

Taip pat tuoj po II-jo pasaulinio karo, paaiškėjus, jog Sov. Rusijos įtaka Europos atečiai bus labai didelė, Vatikano spaudė vienas viršūnės kardinolų aiškino beveik besąlyginio sugyvenimo reikalą.

Lankstumas tarptautinėje politikoje, prisitaikymas aplinkybėms, žinomas visais laikais ir visur. Tačiau jis turi ypatingos reikšmės, kai praktikuojamas institucijų, kurių patirtis yra moralinė, kurių pagrindas yra tvirtumas, pastovumas, tiesumas. Taigi katalikų bažnyčiai bus sunkiau kabalėti apie Šv. Petro uolą, savo pamatuose, kai ten deda-

mi nauji plastikiniai gabalai.

Tiems, kurie nėra susirėšę su katalikų bažnyčia, tikėjimu, bažnyčios pozicija yra svarbi kaip išorinis bendralaikio gyvenimo veiksnys. Bet tikintiesiems, ypač tiems, kuriems tikėjimas yra pagrindinis stiprybės šaltinis, dažnai brangesnis už gyvybę, bažnyčios vadovų vingiavimai gali kelti skaudžius klausimus. Religijos ir idėjų srity simboliai kartais yra reikšmingesni negu realybė ir šiolaikinė praktiška nauda.

Tegu Mindszenty įpėdinis galės kalbėtis su komunistais lengviau negu tai buvo įmanoma kovotojui Mindszenty, tačiau jis nebebus nepalauiamo tikėjimo ir patriotiško simbolio. Tai patenkina komunistus ir tai jausdamas Mindszenty pareiškė, kad jis pasitraukia ne savo valia.

Dėlko Vatikaniui prireikė atleisti Mindszenty kaip tik dabar? Dėl ko negalėjo palaikyti jo natūralus pasitraukimo, kai jis jau 81 metų? Kaina, kurią katalikų bažnyčia moka, yra nepaprastai didelė, nes veikia politiška bažnyčia, veikia tik kaip dar vienas politinio žaidimo partneris, nebėra aukščiau jų. Kas gi yra tai, už ką paprasčiausiai yra tvirtumas, pastovumas, tiesumas. Taigi katalikų bažnyčiai bus sunkiau kabalėti apie Šv. Petro uolą, savo pamatuose, kai ten deda-

čia žemiška jėga viso pasaulio nevaldė ir nevaldys, o komunistams imperialistams paspręsti pilnai pakaks iki šiol prarytųjų tautų.

Sovietų vergų imperija, per milijonų žmonių lavonus sukūrtą ir žmonių kraują sulipdytą stovį ant molinių kojų ir laikosi botagu iri teroru. Ant kiek silpnų kojų komunistų moločas stovi, parodė poros vyrų pasiaukojimas laisvei: pačių rusų tautiečių Aleksandro Solženicinas savo raštais smarkiai sukreitė SSSR pastatą, o mūsų tautiečių didvyris Romas Kalanta savo pasiaukojimu sugadino Brežnevo pastangas sugundyti Amerikos prezidentą.

Komunistų iki šprogimui išpūsta imperializmo pūslė anksčiau ar vėliau sprogs nebeatlaikydama spaudimo iš vidaus, ir mūsų tauta, turėdama tokių didvyrių, prie pirmos progos numetusi vergijos grandines, bus pirmoje eilėje laisvės pionierių naikinant pasaulyje versaulę ir grąžinant visoms tautoms laisvę. Lietuvių tautai dabartinis genocidas ne naujiena. Cituojant Balio Sruogos Kazimierą Sapiegą. "Ji, žiemos iškentusi šaltį, dainuojanti pavasarį sušū. Išmetus iš krantų putas šiukšlėtas, iš gilmenų sagraus gyvybe tokia, kad jos aidais dundės Anatro girios, Karpatų skiauterės ir Elbės slėniai!"

Vasario šešioliktosios proga nemažiau turime mes išelvijoje patys savimi susirūpinti, kad neišvengtume patogumų ir nebaigiamose tarpusavio vaiduose, nežymirštume savo kadaiše iškilmingai duoto pasizadėjimo būti savo tėvynės amibasadoriais. Kad kiekvieną rytą keldami ir vakare guldami sutalbtume Sapiegos maldelę:

"Į Lietuvą žiemojančių einu. Prie kryžkelių stovėsiu smūtkeliu, Milžinkapiuos varpais nakčia skambėsiu, Kad speiguose po stora milinė Neliautų plakus Lietuvos širdis. J. Pr.

toms laisvę. Lietuvių tautai dabartinis genocidas ne naujiena. Cituojant Balio Sruogos Kazimierą Sapiegą. "Ji, žiemos iškentusi šaltį, dainuojanti pavasarį sušū. Išmetus iš krantų putas šiukšlėtas, iš gilmenų sagraus gyvybe tokia, kad jos aidais dundės Anatro girios, Karpatų skiauterės ir Elbės slėniai!"

Vasario šešioliktosios proga nemažiau turime mes išelvijoje patys savimi susirūpinti, kad neišvengtume patogumų ir nebaigiamose tarpusavio vaiduose, nežymirštume savo kadaiše iškilmingai duoto pasizadėjimo būti savo tėvynės amibasadoriais. Kad kiekvieną rytą keldami ir vakare guldami sutalbtume Sapiegos maldelę:

"Į Lietuvą žiemojančių einu. Prie kryžkelių stovėsiu smūtkeliu, Milžinkapiuos varpais nakčia skambėsiu, Kad speiguose po stora milinė Neliautų plakus Lietuvos širdis. J. Pr.

te. Kiekvieną atvejų tenka suprasti, kad katalikų bažnyčiai paveldėjimas, simbolizuojamas Mindszenty, nebeatsveria laukiamos naudos iš prisitaikymo. Beveik neįmanoma įsivaizduoti, kam bažnyčios vadai tuos galimus mato, kol komunizmas mažai terodo žmoniškėjimo ženklų ir nekeičia savo apgaulingo charakterio. Katalikų bažnyčia turi priekaištų dėl persilpno moralinio protesto prieš nacių sistemos žiaurumus — negi ši istorija kartojasi su bolševikais? Negi bažnyčios aggrornamento programa eina iki prisitaikymo prie visko.

Priešingume tarp Mindszenty principinės linijos ir Vatikano pasirinkimo ryškėja ta patilgygiagretė, kuri šiandien matoma įvairių kitų laisvų valstybių ir biznio organizacijų

pastangose — bizniantai su Sovietais apeinant principinius priešpaveldėjimas, simbolizuojamas Mindszenty, nebeatsveria laukiamos naudos iš prisitaikymo. Beveik neįmanoma įsivaizduoti, kam bažnyčios vadai tuos galimus mato, kol komunizmas mažai terodo žmoniškėjimo ženklų ir nekeičia savo apgaulingo charakterio. Katalikų bažnyčia turi priekaištų dėl persilpno moralinio protesto prieš nacių sistemos žiaurumus — negi ši istorija kartojasi su bolševikais? Negi bažnyčios aggrornamento programa eina iki prisitaikymo prie visko.

Lietuviai vakaruose

Lankėsi iš Čikagos jaunesnės kartos korifėjai

Literatūros kritikas Algirdas Titus Antanaitis, kaip mokesčių revizorius (Field Audit Supervisor) iš Chicago's buvo komandiruotas tarnybos reikalais į San Francisco, Calif., o grįždamas namo š. m. vasario 1 d. stabtelėjo pas savo gerus prietelius inž. P. ir M. Gaurskus, gyv. Santa Monikoje, kurių viešnagėje, dalyvaudant žurn. Alfonso Giedraičiui, mielai atsakinėjome į paklausimus ir, kaip Antro Kaimo aktyvus dalyvis, plačiau paaiškino šių laikų teatro pasirinkimo, charakterį bei discipliną, paaiškino, kad jie autorių prisiųstų veiklų tekstus taiso ir tobulina tol, kol tinka scenai. Kaip pavyzdį, paeitavo vieną žinomo rašytojo veikalelį, kurio tekstas taisytas trijų teatrų ir tik trečiojo pripažintas tinkamu scenai, ir tą veikalelį antrą kartą vaidinant pritrūko vietų ir bilietų. Beveik kiekvieno autoriaus veiklų tekstai reikia taisyti ir perrašyti, kad jie atitiktų specifinius šio teatro reikalavimus. Veikalai turi būti trumpi, išreiškia pagrindinę idėją pradžioje, kad žiūrovai jau iš anksto būtų supažindinti ir lengvai susiorientuoti veikalo baigimėje atrakejojė. Be to, tokie veikalai privalo turėti psichologinio samojaus pagrindą.

Chicago's kaimyninio miesto vienos stambios firmos asmeninio skyriaus viršininkė (supervisor) Ramona Vilnaitė-Dičienė buvo komandiruota į profesinio pasitobulinimo seminarą San Francisco, Calif., ir pakeliui, š. m. vasario 7 d., buvo stabtelėjusi Santa Monikoje, kur aplankė 25 metų nematytus savo vaikystės dienų prietelius ir gimines:

Dičius ir Giedraičius, o Pasadenoje-Liseckus ir Šiukštus. Ramona yra Liet. Skaut. S-gos Nėrijos tunto vadovybėje ir kitų org-eijų aktyvi veikėja; gražios išvaizdos lengvaatletė sportininkė, slidinėjimo ir medžio drožinėjimo specialistė — menininkė; painformavo apie Chicago's organizacinio jaunimo veiklą, savo kalbą pailiustruodama nuotraukomis ir prisiminimų fragmentais; apamai, gera kalbėtoja ir pasirėikianti per lietuvišką radiją — mikrofonui tinkamo balso savininkė.

Tikrai mes galime didžiulius, turėdami šiame krašte tokius savo palikuonis, pasiekusius net vadovaujamų postų atitinkančių turėtuosius nepriklausomą Lietuvą.

Adonis

Tikrai mes galime didžiulius, turėdami šiame krašte tokius savo palikuonis, pasiekusius net vadovaujamų postų atitinkančių turėtuosius nepriklausomą Lietuvą.

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

Adonis

VACLOVAS PRUSAS

PIETŲ IR VIDURIO AMERIKA

(Istorija kartojasi)

12

INDĖNAI — OKUOPUOTI VERGAI

Laikas ir geresni, moderniškesni ispanų ginklai privertė indėnus pasiduoti ir tapti ispanų pavaldiniais. Atvažiuojantieji iš Ispanijos visokio rango kolonizatoriai buvo reikalingi darbo jėgos, ieškojo darbininkų. Jie prievarta vertė indėnus dirbti ūkinose, miškuose, kasyklose. Žodžiu, indėnai tapo tikri kolonizatorių vergai. Jie, kad nepabėgtų, kai kuriose vietose buvo net prirakinami prie darbo stalo. Susidarė net specialieji vergų medžiotojų kasta, kurie medžiojo indėnus džunglėse, kalnuose ir parduvinėje sugautuosius į kasyklas. Taipgi buvo gabenami ir Afrikos juodukai į P. Ameriką prievartos darbams.

Aišku, jog tokios gyvenimo sąlygos dažnai išaukškavo nepasitenkinimus, revoliucijas ir sukilimus, ypač, kad aplinkos gamta buvo tam palanki. Tačiau ispanai miestuose ir tvirtovėse buvo nenugalimi.

Ispanijos karaliai, viso to akivaizdoje, atsiradę kryžkelėje: palikus indėnus išnaudojamais vergais, gali latifundijų sa-

vininkai ispanai išaugti galingais feodalų baronais, tapti nepriklausomais nuo karaliaus galūnais, gi panaikinus vergiją — gali žlugti ekonominis Ispanijos gyvenimas ir tuo būdu karaliaus išdas pasijustų beasas tuščias. Vis dėlto, oficialiai karalius panaikino vergiją, kas pradžioje sudarė chaotišką darbo padėtį kolonijose. Buvo greit susigriebta ir rasta išeitis: indėnai, dokumentuose būdami laisvi, privalejo vis dėlto dirbti prievartos darbą ūkių ar miestų tarnyboje, repartimentijoje (sklypuose) arba būdami peonais (paprastais darbininkais). Tokia nusistovėjusi kolonijose tvarka rėmėsi karalienės Isabellos 1503 m. gruodžio mėn. 20 d. dekretu, kuris ir sudarė encomiendos sistemos pagrindą (Lesley B. Simpson, "The Encomienda in New Spain", California, 1929).

Encomiendos Vakarų Indijos arba Antilų salose buvo tikra vietos gyventojų vergija. Kitose ispanų kolonijose vėlotėse, pavyzdžiui Peru teritorijose, indėnų prievartos darbams encomiendose, žinoma vardu "mita", buvo tikra indėnų naikinanti nelaimė. Ypačiai sistemškai indėnai gaiso, jų prieauglis mažėjo. Potosi sidabro ir gyvsidabrio kasyklose, esančiose dabartinės Bolivijos kalnuose. (Antonio Vasquez de Espinosa, "Compendium and Description of the West Indies", Washington, 1912).

Lyginant šių dienų rusiškos imperijos kolchozų sistemą su Ispanijos buvusiu kolonijų encomiendomis, didelio skirtumo

nesudaro: sovietų imperijos kolchozų ūkiai ir yra ne kas kita, kaip rusiškos latifundijos, kuriose žmonės, privalo dirbti, vargti už minimalų atlyginimą, prisimindami senovės dvarų baudžiavą, nors jie ir skaitomi laisvais liaudies piliečiais. Juk encomiendose dirbą indėnai taipgi buvo skaitomi laisvais piliečiais, tačiau vergavo. Dabartinės okupuotos Lietuvos laikračių puslapiuose galima užtikti mintis, kad rusai turi būti laikomas pagarboje, aukštesniu. Tad ar gali būti skirtumas tarp Ispanijos kolonijose buvusio latifundijos valdytojo ir dabartinio Lietuvoj sėdinčio ruso?

KITI VEJAI

Žmogų žeminanti vergiška padėtis negi galėjo visą laiką tęstis, ypač, kad iškildavo kolonijose nuolatinės riaušės, tikros kovos su indėnais. Padojeje Ispanijoje raudavosi balsų reikalaujančių reformų. Karalius Carlos V buvo sudaręs teologų tarybą (juntą) valstybės valdymo reikalams apibarti. Tai buvo savotiška patariamoji taryba karaliaus pasonėje. Tarybai patariant, karalius 1542 m. išleido naują dekretą — įstatymą kolonijų reikalais. Tačiau nei tarybos nuomonės, nei karaliaus nauji dekretai neką tepakeitė indėnų padėtį kolonijose. Kai kurie bažnyčių tarnai — kunigai, dominikonas Bartolomé de Las Casas (1474 — 1566), kuris, jo veiksmams nepatenkintų žmonių, buvo vadinamas "Dievo

piktasis vytras", reikalavo griežtų socialinių pakeitimų kolonijose. Jisai buvo net teismian patrauktas už liberalines mintis. Kartą, 1550 m. jis smarkiai kirtosi su humanistu Juan Ginés de Sepúlveda (1490 - 1572) minėtos teologų tarybos posėdyje. Sepúlveda, Aristotelio filosofijos pasekėjas, gynė savo pažiūras teigdamas, jog kai kurie žmonės savo prigimtyje yra vergai ir, kaip tokie, jie privalo dirbti kitiems. Jisai įrodinėjo, kad indėnai irgi yra gimę vergais ir todėl privalo būti ispanų pavaldiniais ir jiems dirbti (Juan Ginés de Sepúlveda, "Tratado sobre las justas causas de la guerra contra los indios", México, 1941).

Bartolomé de Las Casas teigė, jog visų rasų žmonės yra lygūs, nėra prigimtines skirtumo ir visi yra gimę laisvais žmonėmis (Bartolomé de Las Casas, "Apologética historia de las Indias", Madrid, 1909).

Cia vėl norisi priminti, kad šių dienų sovietų padojeje imperijoje ir jos kolonijose, okupuotoje Lietuvoje ir kitur, keliami balsai prieš nežmonišką gyventojų padėtį, prieš laisvės suvaržymą, neteisėtus kalėjimus, tremimus ir t. t. yra Bartolomé de Las Casas atgimęs balsas. Jisai girdimas Solženicino, Simo Kudirkos ir daugelio kitų dėka.

Moraliniai bei religiniai balsai buvo tik daliniai teisklausomi, nes reikėjo atsivėlgti į realius kolonijų reikalavimus, reikėjo atsivėlgti į kolonijų egzistenciją. Enco-

miendos sistema palaipsniui dingo 1700 m. Jos vietą užėmė repartimentas. Pagal naują repartimentą sistemą indėnai buvo verčiami atidirbti tam tikrą dieną skaičių už nedidelį atlyginimą latifundijose, ūkiuose, kasyklose, įmonėse, viešuosiose kolonijose darbuose. Kitaip tariant, turėjo atidirbti lietuviams gerai pažįstamą lažą, gerai žinomą iš buvusių Lietuvoje dvarų ir dabar esančių maskoliškų latifundijų.

KELIAS Į NEPRIKLAUSOMYBĘ

Kelias į nepriklausomybę Ispanijos kolonijose laike tų trijų šimtmečių nebuvo staigus ir nebuvo lengvas: jisai, lyg toji votis, tvinko palengva, vystėsi pamažu. Mintys, nežymus judėjimas nepriklausomybės kryptimi ėmė reikštis 18 a. pabaigoje. Tuo metu kreuolų klasė (europiečiai gimę kolonijose), dalinai kaikiurė metisai ir atvykę iš Ispanijos bei Europos chape-tonai (nauji imigrantai europiečiai) buvo pajėgūs ir įtakingi kolonijų gyvenime. Jų rankose buvo politinė ir visa ekonominė administracija. Indėnai, metisai, juodukai bei mulatai tesudarė antros eilės luomą, tinkantį pirmųjų patarnavimui.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir pūstinkite

Dienraštį "NAUJIENAS"

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKIN, AUSU, NOSIES
IR GERKLIS LIGOS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

IR

DR. FANG C. LU

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446

Antras ofisas —
3007 West 84th Place
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Pirmia ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR SLAPUSO TAKŲ
CHIRURGIJA

Tel. 695-0533

Fox Valley Medical Center

360 SUMMIT ST.

ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

2434 WEST 71st STREET

Ofisas: HEMlock 4-5849

Resid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:

Pirmadienis ir ketvirtadienis 1-7 val.
antradienis ir penktadienis nuo 1-5, treči-
adienis ir šeštadienis 9-12 val.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINE CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL -

KRAUCELIŲNAITE

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS

6132 So. KEDZIE AVE.

Tel. WA 5-2670

Neatsiliepiau — skambinti

471-0225.

Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700

Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

VIDAUS LIGŲ SPEC.

2454 WEST 71st STREET

VALANDOS: Pirmadienis, antradienis,
ketvirtadienis ir penktadienis nuo 3 iki 7 val. popiet.
Kitu laiku tik susitarus.

Trečiadienis uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMERISTAS

KALBA LIETUVIŠKAI

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir

"contact lenses".

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treči.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR

PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 WEST 63rd STREET

Val.: antradienis nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienis nuo 5-7 val. vak.

Ofiso telefonai: 776-2880

Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYTAUTAS TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos

Ofisas: 2652 WEST 59th STREET

Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirmadienis, antradienis,
trečiadienis, ketvirtadienis ir penktadienis
nuo 9-12 val. vak. šeštadienis 9-12 val.

Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonai: HE 4-2123.
Jei neatsiliepia, tai telefonai: GI 8-6195.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS

2454 WEST 71st STREET

Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123

Razid. telefonai: Gibson 8-6195

Pirmia ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonai: HE 4-2123.
Jei neatsiliepia, tai telefonai: GI 8-6195.

P. ŠMEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS

Aparatai — Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadienis 9-12.

2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Tel.: Prospect 4-5084

FORESTS CAN'T

FIGHT FIRES

1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 11-12 val. ryto, — šeštadienis ir sek-
madienis nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Tel.: HEMlock 4-2413

7119 So. MAPLEWOOD AVE.

CHICAGO, ILL. 60629

J. KLAUSEIKIS

Los Angeles, Cal.

E. Bradūnaitės paskaita apie Pensylvanijos lietuvių

L. Bendruomenės apylinkės valdyba vasario 10 d. šv. Kazimiero parapijos salėje surengė lietuvių susijimą — pasiklausyti Elenos Bradūnaitės paskaitos apie Pensylvanijos lietuvių. Apylinkės pirmininkas Kazys Prišmantas, trumpu įžanginiu žodžiu prabilęs į publiką, pakvietė bendruomenės valdybos narių kultūriniams reikalams E. Radvenį publikai pristatyti paskaitininkę.

Kalbėjo E. Radvenis, jog po šio karo Amerikon atvykusių lietuvių vaikai daugiausiai emėsi studijuoti vadinamuosius praktinius mokslus: inžineriją, chemiją bei mediciną, o labai retas kuris emėsi vadinamųjų humanitarinių mokslų. Dabar esąs jau šiek toks pasikeitimas ir lietuvių imamas humanitarinių mokslų. Viena iš tokių jaunų akademikų esanti Elena Bradūnaitė. Ji po šio karo gimusi Vokietijoje, Muenchene. Su tėvais atvykusi Amerikon mokėsi įvairiose mokyklose. Tautosakos mokslo studijas pabaigė rudenį, apvainikavusi magistro laipsniu Kalifornijos universite-
te Los Angeleje.

Mokslo laipsniui gauti E. B. turėjo paruošti studiją apie kurios nors tautos tautosaką. Pasirinko Amerikos lietuvių ir jų veiklos lopšį — Pensylvaniją. Ten ji buvo nuvykusi ne vieną kartą ir iš eilės ten vienoje išvykoje išbuvo tris mėnesius. Tyrimoje tenyktųjų lietuvių praėjė ir dabartį. Užrašinėjo jų dainas, tiek iš Lietuvos atsivežtas, tiek jau Amerikoje sukurtas. Iki šiuo laikui senieji lietuvių įdainavai šimtus dainų, pasakojų kitokios tautosakos. Padaryta daug nuotraukų lietuvių gyvenamųjų namų ir bendrai Pennsylvanijos miestelių, kur lietu-

vių gyventa. Surinkta medžiaga, kaip universiteto reikalauja, mokslo metodais aptvarkyta ir atiduota universiteto bibliotekai — archyviui.

Dalį savo patyrimų Elena Bradūnaitė perdavė losangeliečių publikai labai įdomiai pasakodama ir paskaitą pajavairindama dainomis, kurios jos užrašė dainuotos. Parodyta ekrane ir gausybė paveikslų.

Pradžioje paskaitos E. Bradūnaitė pastebėjo, jog kai kuriuos lietuvių laikraščiuose buvo V. Ramojuo reportazai apie Pensylvanijos lietuvių, kas juos skaitė, bus susipažinę su Pensylvanijos lietuviu. Kaip žinia, ir daugia lietuvių laikraštinių yra keliaav po Pennsylvanijos kalnus ir savo išpu-
džius apaudėjo aprašinėje. Tokias keliones yra daręs (jau mi-
rusis) Antanas Gintaris. Ir jis bene vienas pirmųjų buvo iš lietuvių naujųjų ateivių taip pa-
čiai ir Pensylvanijos lietuvių žvelgęs. Jo straipsniai buvo spausdinami Naujienose.

Apie Pensylvanijos lietuvių senovę, kaip jie ten atsirado, kaip steigė savo parapijas, statė bažnyčias, kovojo su lenkin-
toja, kaip steigė savo spaudus-
ves ir laikraščius — yra nema-
žai ir knygų, paruoštų ir išlei-
stų senosios lietuvių kultūrinin-
kų. Tad ir paskaitininkė Elena
Bradūnaitė iš senosios praeities
ne ką naujo galėjo pasakyti. Jos
paskaitos istorinė dalis buvo
tuo požiūriu įdomi, kaip atiden-
gianti jos, kaip lietuvių pui-
kią asmenybę ir pamėgimą su-
sipažinti su lietuvių senove. Pa-
prastai jauni žmonės praeitimi
mažai tesidomi. Jauni būdami
net nekreipia dėmesio, iš kur te-
vai kile, tad dainai net ir pase-
nė nebežino, iš kur tėvai buvo
kilę, nes kol jauni, tokie klausimai
nerūpėjo, o kai tėvai mirė, ne-
bėra ko pasiklausti. Be abe-
jo, tiems, kurie Bradūnaitės pa-
skaitos klausėsi mažai apie Penn-
sylvanijos lietuvių težioje, bu-
vo didelė nauda akiratį praplėsti.

Sakyčiau antroji paskaitos da-
lis, kai Bradūnaitė perėjo nuo
senovės į tas nesenas dienas,
kai ji savo studijų darbui Penn-
sylvanijoje medžiagą rinko, kai
akis ir akį susitiko su seneliais
ar senelėmis, jau net į astuntą
dešimtį metų įžengusiais, kai
ji susitiko su antros ar trečios
kartos čia gimusiais lietuviu-
siais — ta paskaitos dalis nauja ir
tik žodžiais, tiek dainų garsais,
tiek paveikslais labai gyvai ir
įdomiai publikai perduota. E.
Bradūnaitės darbas nėra vien-
tik pramoginis, nėra skirtas vien
tik lietuviams su senove ir da-
bartimi susipažinti, bet jis įilks
ilgiau ir bus prieinamas svetim-
taučiams, kurie tik studijuos
Amerikos imigrantų gyvenimą,
nes jos surinktoji medžiaga, sti-
duota universitetui, yra išver-
ta anglų kalbon, dainoms para-
šytos gaidos, parašyti tekstai,
angliškai aiškina dainas ir kit.

Parodydama paveikslus gau-
sybės bažnyčių, kurias ten įvai-
riuose miesteliuose lietuvių pa-
statė ir paaiškindama, kiek ten
dabar bėra lietuvių, paskaitin-
inkė priminė liūdną lietuvių
nykimą. Tačiau ji išskėlė tai,
jog nemažai lietuvių kilmės žmo-
nių, kurie jau mažai arba visai
nebekalba lietuviškai, didžioja-
si lietuvių. Žinoma, visus lie-
tuviškus reikalus jie supranta,
kaip sugebėjo jiems perduoti
mažaraščiai ar beraščiai tėvai
bei senukai. Pastebėjo paskai-
tininkė, jog Pensylvanijos lie-
tuvių surinko labai daug para-
šų protestuose dėl jų rinkimo Si-
mo Kudirkos išdavimo. Protes-
tus pasirašė ne vien lietuvių, bet
ir jų kaimynai svetimtaučiai.
Kasmetiniai lietuvių pilnukai,
lietuvių dienomis vadinami, su-
traukia tūkstančius publikos. Su
apgailestavimu ji pastebėjo, jog
tik Pensylvanijos lietuvių da-

bartinės veiklosios išsivijęs pa-
miršti; nei chorai, nei ansamb-
liai, nei bendruomenės su kultū-
rine veikla jų neaplaiko. O ga-
lėtų, ir dar būtų nevėlu ten li-
tuvių bei pastiprinimą teikti.

Situos paskaitininkės žodžius
girdint prisiminė Liet. Bend-
ruomenės kova bei varžybos su
Altu ir Vilku, ir visiškai ne-
kreipimas dėmesio į lietuvių kul-
tūrinės veiklos sritis Pensyl-
vanijoje bei kitur. Pagal paskai-
tininkę net jaunimo stovyklos
turėtų būti rengiamos Pennsyl-
vanijoje ir į jas įtraukiant tą
jaunimą, kurs nors nebekalba
lietuviškai, bet lietuvių dienos
ar pilnkuose papuošia galvą
Lietuvos vėliavos spalvų kepu-
raite.

Paskaitininkė Bradūnaitė
buvo išstūsiusi publikai apžiū-
rėti kai kuriuos savo stiklytų dar-
bų bei surinktos medžiagos pa-
vyzdžius. Be raštų dalykų buvo
kelios lietuviško audimo lovatės
ir rankluostų. Vieną rank-
luostų gavusi iš senutės, kuri
sakėsi jį atsivežusi iš caro lai-
kų Lietuvos, kai motina ją Ame-
rikon išlydėdama davusi į Taigi,
esą jau šimtą metų tas lietuvi-
ško lino audinimis išgyvenęs ir
neutrūnijęs. Kaip paskaitininkė
pastebėjo, ne bereikalo lietu-
viškas linelis tokias kančias iš-
kenčia, kad audimas būtų pa-
tvarus.

Po paskaitos publika apžiū-
rinėjo parodėlę ir spaudėsi ar-
čiau prieiti prie paskaitininkės
ir padėkoti už tokią puikią kul-
tūrinę popietę. Ir jos tartis la-
bai puiki, ir žodynas platus. Re-
tai sutinkama taip puikiai išsi-
lavinusi išsivijęs lietuvių, ko-
kia pamatėme esant Elena Bradū-
naitę. Apgailestavo kalbėtoja
E. Radvenis, kad ji iš Los
Angeles išvyksta. Buvo veikli
organizacijoje, ne vien į stu-
dijas pasinėrusi. Antropologi-
jos, sociologijos ir tautosakos
studijas ji toliau kitame univer-
sitate tęsianti, be abejo, moksliui
daktaro laipsniu baigti. Vietini
apgailestavimas turi čia nu-
sileisti. Lieka palinkėti Elenai
Bradūnaitę ir toliau moksle su-
žibėti.

Besiskverbiant pro tankią pu-

blį, artyn prie parodėlės, vienu
kitu žodžiu paskaitininkė su vie-
nos organizacijų valdytoja Izabele
Simokiene. Ji su pasitenkinimu
ištare: "Juk aš esu gimusi Penn-
sylvanijoje. Tai vienas man la-
bai čia šiaudien idomu". Ir tik-
rai, idomu ne vien Izabelei Simo-
kieniui savo gimtąsias apylinkes
prisiminti, idomu ir tiems, kas
lietuvių interesojausi.

Kaip ir daugelyje pramogų ar
susirinkimų, ir šį kartą vyravo
senoji naujųjų ateivių karta.
Mokslėivijos bei studentijos tik
vienas kitas teatsilankė.

"AŠ NEBĖJAU PELIŲ"

Švedė dainininkė Lile Svell
įdainavo plokšteleje dainą "Aš
nebėjau pelių".

Dabar ji nebeapsigina pelių:
gerbėjai įkūša jai savo laikomų
pelyčių pro plyšį laikams įmes-
ti duryse ir pro langus.

"NAUJIENOS" BOLSEVIKAMS YRĄ RAKĖTIS JŲ AKYSE

Susirinkimų PRANEŠIMAI

— S. L. A. Motery 134 kvapės susi-
rinkimas įvyks vasario 16 d. Holly-
wood salėje, 2417 W. 43rd St. Chi-
cago, Ill. Nars gales užsimokėti nario
mokesčius. Susirinkimo pradžia 6:30
val. vak. Nesivėluokite. Po susirink-
imo bus valės.

A. Malik, nut. rast.

— Upytės Draugisko Klubo links-
mas parengimas — Valentinė šokių
vakaras įvyks šeštadienį, vasario 16 d.
Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St.
Pradžia 7:00 val. vak. Šokiams gros
geras George Jonko orkestras. Taipgi
bus skanių valgių, gerimų ir daug
dovanų. Valdyba ir komisija nuos-
džiai kviečia visus narius ir svečius
gausiai atsilankyti ir linkamai vakara
praileisti su upytėmis.

A. Kalys

— Marquette Parko Lietuvių Namų
Savirinkimo organizacijos narių susi-
rinkimas įvyks vasario mėn. 15 dieną,
7:30 val. vak. parapijos salėje, 6820
So. Washtenaw Ave. Susidare svar-
bių reikalų aptarti. Bus trumpai pa-
minėta Vasario 16-tos Lietuvos ne-
priklausomybės atstatymo diena. Pra-
šome visus gausiai dalyvauti.

St. Patleba, sek.

— Amerikos Lietuvių Philiofų Pa-
salpos klubo mėnesinis narių susirink-
imas įvyks sekmadienį, vasario 17
dieną 1:00 val. popiet Hollywood sa-
lėje, 2417 W. 43 St. Narių malonėkite
atsilankyti, nes yra svarbių reikalų
aptarti. Po susirinkimo bus valės.
Rožė Didžiagalviene, rast.

A. A. LOUIS BERZINSKAS

Gyv. Cicero, Illinois

Mirė 1974 m. vasario mėn. 14 dieną, 8:39 val. ryto, sulaukęs 98
metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Kauno apskr.

Amerikoje išgyveno 74 metus.

Paliko našlė: 2 sūnūs — Edward Berzinskas, jo žmona Val ir
Al Breeze, jo žmona Betty, 4 anūkai ir kiti gimines, draugai bei pa-
žįstami.

Kūnas pašarvotas Jean Vance koplyčioje, 1424 So. 50th Avenue,
Cicero, Illinois.

Šeštadienį, vasario 16 dieną 1:00 val. popiet bus lydimas iš ko-
plyčios į Sv. Kazimiero Lietuvių kapines.

Visi a. a. Louis Berzinsko gimines, draugai ir pažįstami nuos-
džiai kviečiami dalyvauti laidojimoje ir suteikti jam paskutinį pata-
ravimą ir atsisveikinimą.

Nuolaidė lieka:

Sūnūs, gimines.

Laidotuvių Direktorė Jean Vance. Tel. 652-5245.

A. A. VICTOR ARASIM

Arasimas

Gyveno Cicero, Illinois

Staigiai mirė 1974 m. vasario mėn. 12 dieną, 3:35 val. popiet, su-
laukęs 80 m. amžiaus. Gimęs Cicero, Illinois.
Paliko dideliame nuolaidė brolio Chester, brolienę Ruth, duk-
terė Ruth ir kiti gimines, draugai ir pažįstami.
Vėlonis buvo sūnus miksų Roy ir Eufrozijos Kričausku.
Priklausė V. F. W. Grant Parkholme Post 9115 ir Raudonosios
Rožės klubui.

Kūnas pašarvotas Petkaus ir Sūnaus koplyčioje, 1410 So. 50th
Avenue, Cicero.

Laidotuvis įvyks šeštadienį, vasario 16 dieną iš koplyčios 10 val.
ryto bus atlydėta į Sv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje įvyks ge-
dulingos pamaldos už vėlonės sielą. Po pamaldų bus palydėtas į
Queen of Heaven mauzolieį.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus da-
lyvauti šiose laidojimo.

Nuolaidė lieka:

Brolis, brolienė ir dukterėčia.

Laidotuvių Direktorius Donald A. Petkus. Tel. 843-2108.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Aš esu gyvenimo duona. Kas atsis pas mane, niekuomet nebe-
stels". — Jono 6:35.

Siais prilyginimo pasmės žodžiais Jėzus pasakė, kad tie, kurie priims
jį kaip savo apipirkėją, ir vykdys jo paliepimus, tiems jis suteiks amžinąjį
gyvenimą. Kal kas yra pasakęs, kad atsilankymas į mokyklą nepada-
rą žmogų žinovu, nei atsidėmas ant lonkos bažnyčioje nepada-
rą žmogų krikščioniu. Norint sustiprėti Viešpatyje ir jo stiprybės jėgoje mes turime
kas dieną naudoti dvasinį maistą, priminti ir įvertinti Jėzaus aukos nuopel-
ius. Izraelitai turėjo kasdien rinkti maną, panašiai ir krikščionys turi
ieškoti Sventajame Rašte ir priimti dangiškąjį Tiesą.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite
nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET

CHICAGO, ILLINOIS 60629

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Tel.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Tel.: TOWNhall 8-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŽEIKŲ VIETA
Rēpublic 7-5600 Rēpublic 7-5601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YArds 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1093

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-

Mirė ilgametė Katrė Palšienė

Katrė Palšienė mirė š. m. sausio 14 d. sulaukus 96 metų, gyvenusi Berkeley, Californijoje. Liko dvi dukterys ir sūnus, jų šeimos ir broliškos Motiejus Tamulėnas.

Velionės mergautinė pavardė buvo Šlėgeraitė. Ji gimė ir augo ūkininko šeimoje Gajų k. Biržėnų valsč. Į JAV emigravo dar prieš rusų — japonų karą. Gyvendama šiame krašte susipažino su jaunuoliu Petru Palšiu už kurio ir ištėkėjo. Jos vyras išbėgo iš Lietuvos į Ameriką 1901 metais, nes nenorėjo patekti į rusų kariuomenę, kuri tuomet jau buvo siunčiama į tolimąją Mandžūriją kariuoti prieš Japoniją. Bet jis mirė dar būdamas jaunas. Kadangi priklausė Masonų dailinui, tai Masonai jį ir palaikė jo visomis jų ceremonijomis.

Velionė likusi našlė su neužaugintais vaikais turėjo ne lengvą gyvenimą iki vaikų suaugo ir išsimokslino. Tačiau visus sunkumus nugalėjo ir išlaikė tvirtą sveikatą, kurią buvo paveldėjusi iš savo tėvų. Ligi 92-jų metų savo amžiaus ji aktyviai darbavosi savo dukters sodyboje, sodindama ir

priziūredama įvairias gėles, kurias labai mėgo. Lygiai ir jos broliškos Motiejus Tamulėnas, gyvenantis Floridoje, kuris džiaugiasi jau sulaukęs 83-čią vasarą, jaučiasi tvirtas ir sveikas. Lyg jaunas, energingai darbuojasi savo sodyboje, ją tvarkydamas, veismedžius priziūredamas ir namo reikalingą remontą pats padarydamas. Jis nesinaudoja automobiliu, o važinėja dviračiu, kurio skaitliukas per 1973 metus parodė 1.100 pravažintų mylių. S. P.

Lietuvoj, Vabalninkų valsč., Zizonių k. š. m. sausio 31 d. mirė Emilija Palšienė, gimimu Užnariaitė, sulaukusi 84-rius metus. Palaidota vasario 2 d. šalia savo vyro Jurgio Palšio Nausėdžių kapinėse. Liko 3 sūnūs su jų šeimomis. Iš jų du dirba kolūkyje, o tretysis — statybininkų grupėje.

Velionė buvo artima giminitė Dr. P. Deveniui, gyv. Californijoje, nes mirusios motina buvo Devenytė iš Klauščių k., kilusi iš tos pačios šeimos. Taipgi buvo netolima giminitė Petriui Bružiui, gyv. Chicagoje. S. P.

Čia ne gėlės ir ne makaronai, bet Sylvania bendrovės televizijos fabrikas su įvairių spalvų vielų ryšuliais.

ROCKFORD, ILL.

Mūsų šventė Vasario šešioliktoji

Jau tilpo Naujienose žinutė, kad Rockfordo A. L. Tarybos skyrius rengiasi ko iškilmingiausiai paminėti tą didelę lietuvių tautos šventę. Esu raginama dar kartą priminti mūsų brangiems Naujienų skaitytojams ir tiems, kurie tik pasiskolina dienraštį, kad tikrai įvyks apgalvotai prirengta programa, kaip Lietuvoje būdavo rengiama ta brangi šventė — Vasario 16 varpai gaudė visose Lietuvos bažnyčiose, šv. mišios buvo atnaušiamos už žuvusius. Tūkstančiai giesmininkų, vargonais pritariant garsiai gaudė: žmonių pilnos bažnyčios. Pasikendė maldose dėkodami Viešpačiui, už suteiktą Lietuvai laisvę ir ramų gyvenimą. Taigi tas pats visų šventas noras perstatyti tokią programą tikrai mažoje skalėje. Šį sekmadienį, 12 val. bus pamaldos Lietuvių bažnyčioje, po pamaldų visi į Lietuvių klubą. Klubas išpuoštas prirengta lauks brangių svečių. 2 val. po pietų oficiali programa. Hymnus giedos solistė Janina Šalnierienė iš Chicago. Invokaciją atkalbės kun. Kijauskas lietuviškai, kun. Brady angliškai. Pagrindinę kalbą pasakys teis. Algirdas Budreckas. Bus ir brangių Chicago gyventojų šauliai. Dalyvaus ir mūsų jaunuolių menininkų muzikų grupė.

ALT skyrius kviečia maloniai, visus lietuvių dalyvauti ir užprašo jaunuolius atvežti savo tėvus ir šeimas iš tolimesnių vietų. Tokia brangi Lietuvių ir visos lietuvių tautos šventė būna tik viena sykį metuose. Po programos ten pat Lietuvių Klube bus užkandžiai ir vaisės. Mūsų geros šeiminkės pagamins skanius valgius. Sokioms muziką iš plokštelių gros Augustinas Kapačinskis.

Aukos Lietuvos laisvei bus galima atiduoti čia pat minėjimo rengėjams arba atsiųsti čekiais. Žvalgas

TRUMPAI

— Vasario 16-tos proga Tautinės vėliavos pakėlimas įvyks vasario 16-tą dieną šeštadienį, 1:00 val. Cicero miesto Rotušės aikštėje, prie 25-tos gatvės. Vėliavą pakeliant žodį tars, Cicero miesto prezidentas Mr. John Karner ir šv. Antano parapijos klebonas kun. Jonas Stankevičius. Cicero lietuvių organizacijos su vėliavomis ir visuomenė prašoma skaitlingai dalyvauti.

— Kr. Donelaičio Žemėsios ir Aukštesniosios mokyklų Vasario 16-sios minėjimas įvyks šį šeštadienį 11 val. ryto Francis McKay mokyklos patalpose, 69-ta ir Fairfield. Tėvai ir visuomenė kviečiami dalyvauti.

— Antanas ir Nijolė Mackevičiai, taip pat jų vaikai, lankė liutuanistikos mokyklą, pakviesti

dalyvauti CBS stoties 2-jo kanalo nuolatinėje rytinėje programoje "It's Worth Knowing" vasario 15 ir 16 d. 6:30 val. ryto. Programos vedėja yra Mary Jane Hyes, su kuria Nijolė Mackevičienė susipažino propaguojant Chicago tautinių grupių parodą ir muge Union Pier laisvę. Šį kartą savo programą paskyrė lietuviams — amerikiečių būdu paminėti Lietuvą ir lietuvių Vasario 16 progą. Žiūrovų laisvėčiai programų vedėjams yra abipusiai naudingi tolimesniam lietuviškų reikalų propagavimui, todėl pažūrėjus programą, verta juos parasyti.

— Jūratė Jasaitė ir Emilija Pakštaitė dalyvaus Antisubversyvinuose seminaruose vasario 16—18 d. La Salle viešbutyje. Amerikos Lietuvių Tarybos rašė, 2606 W. 63 St. dar yra keletas stipendijų studentams ir gimnazistams. Jas paskyrė seminarų rengėjai — Christian Anti-Communist Crusade organizacija. Seminarų pradžia vasario 16 d. 9 val. ryto. Nespėję užsiregistruoti galės dalyvauti seminaruose prie įėjimo sumokėdami 20 dol.

— L. B. Marquette Parko apylinkės metinis susirinkimas bus kovo 17 d. 11:40 val. parapijos salėje.

— Skaitytojai įvairiomis progomis remia Naujienas. Dėl kalendoriaus bei pratęsdami prenumeratas atsuntę po 3 dolerius: Juozas Bakšys iš Hartford, Conn., V. Girdauskas iš Chicago, K. Kanauka iš Longmeadow, Mass., Julius Klimas iš Fond du Lac, Wis., ir V. Rudienis iš St. Joseph, Mich. Polderį atsuntė ponis A. Baltrušis iš Fairview Park, Ohio, J. Dragunevičius iš Hartford, Conn., P. Januška iš Windsor, Ont., I. Baltramionaitis ir L. Krolis iš Chicago. Naujienų leidėjai ir vadovybė visiems nuoširdžiai dėkoja už dovanas.

— Antanas Kuras iš Marquette Parko apylinkės, pratęsdamas prenumeratą, atsuntė vajui 5 dol. dovaną.

— Leonas Panavas iš Brighton Parko apylinkės prenumeruoja daugelį lietuviškų laikraščių ir juos remia ne tik savo prenumeratomis. Naujienų vajaus proga jis atsuntė 6 dol.

— Dr. Juozas Sidagis, Sebevaig, Mich., remdamas lietuvišką spaudą, atsuntė prie prenumeratos 8 dol. dovaną.

— G. ir F. Stefan iš Chicago, palaikydami tarpusavio draugystės ryšius ir juos ugdydami nepaisant nuostolių, taip pat atsiųsdami į platinimo bei naujų skaitytojų vajų, užsakė Naujienas vieneriems metams p. G. Malwitzui, gyv. Racine, Wis., jo gimtadienio proga. Dėkodami G. ir F. Stefanams už Naujienų parinkimą apdovanoti p. G. Malwitzą, kartu su jais siunčiame jam sveikinimus ir geriausius linkėjimus.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

LATHE OPERATOR

Requirement setup and operate small engine lathe in metal fabrication. Highly diversified work. Good working skills and habits required. Hours 8 A. M. to 4:30 P. M.

CALCO

205 FACTORY

ADDISON, ILL.

543-6996

An equal opportunity employer

SETUP MEN

Punch press, punch brake, spot weld. Experienced with short runs. Permanent work. Excellent benefits.

ALKCO MFG. CO.

4224 N. LINCOLN

248-9700

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

FOR WORKING MOTHER

Mature dependable woman to care for one 4 month old child, one to 3 days per week, steady. Chicago Northside, references. Some English necessary. 878-2142 after 6 P. M. & weekends.

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

COUPLE WANTED

FOR COUNTRY ESTATE They would be provided with their own private home. Man to supervise grounds and maintenance. Woman to do general housekeeping. Salary open. Phone collect 815 — 338-3398. If no answer please try again. Language no barrier. Or write: Box No. 511, American Foreign Newspapers, 223 W. WASHINGTON, CHICAGO, ILL. 60606

— Ponia Marija Knystautienė, Danbury, Conn., pratęsdama prenumeratą, pakartotinai parėmė Naujienas 5 dol. dovaną. Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija nuoširdžiai dėkoja už dovanas ir gražius laiškus, o naujienų skaitytojams ir platintojams už jų dėmesį bei pasyvinuose seminaruose vasario 16—18 d. La Salle viešbutyje. Amerikos Lietuvių Tarybos rašė, 2606 W. 63 St. dar yra keletas stipendijų studentams ir gimnazistams. Jas paskyrė seminarų rengėjai — Christian Anti-Communist Crusade organizacija. Seminarų pradžia vasario 16 d. 9 val. ryto. Nespėję užsiregistruoti galės dalyvauti seminaruose prie įėjimo sumokėdami 20 dol.

— Standard Fed. Taupymo ir Skolinimo B-vė, 4192 Archer Ave., minėdama Lietuvos neįprastą 56-ias metines, vaišins svečius ir klientus tautiniais motyvais dekoruotais pyragaičiais ir tortais šį seštadienį, vasario 16 d. 9—12 val. reguliaraus darbo metu. (Pr.)

— DĖMESIO! Pirmasis išpardavimas su 30 ir 40% nuolaidos įvairiems gražiųjų kailių palatams ir puošmenoms. Atsilankykite, kai yra pigiausias kainos už geriausius kailius, nuo vasario 20 d. iki kovo 2 d. Kiekvieną dieną atdara nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Seštadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 val. p. p. ir sekmadienį, vasario 24 d. nuo 11 val. ryto iki 4 val. p. p. Norman Buršteinas, 2-me aukšte, 185 No. Wabash Ave., Chicago, Ill. 60601 Tel. 263-5826. (Pr.)

— Atidaryta nauja šviežioji žuvies krautuvė. Yra importuoto lietuviško medaus, latviškų šprotų, importuotos saulėgrąžų alyvos, importuotų rusiškų silių. 6307 So. Artesian. Telef.: 776-4712. (Pr.)

— Chicago Lietuvių Taryba maloniai kviečia visus lietuvių dalyvauti Vasario 16 minėjime, kuris įvyks š. m. vasario mėn. 17 d. 2 val. p. p. Marijos Aukštesniosios mokyklos salėje. Aukos prašome siųsti išdinin-kui Vladimir Soliūniui, 6715 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636. (Pr.)

— Dėl sandėlio likvidacijos didelis įvairių importuotų iš Vokietijos prekių išpardavimas nuostabiai žemomis kainomis. Pav. moteriški batukai pradėjant \$1 porai, vyr. kelnės 1-mos rūšies medžiagos \$5.00 ir t. t. Vokiškos knygos už pusę kainos. Krautuvė atdara 7 dienas savaitę, sekm. nuo 1 iki 5 val. Kalbame lietuviškai. Norden Imports, 3111 No. Lincoln Ave. Tel. 248-2646 arba 248-2647. (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PRrospect 8-2233

FURNITURE AND FIXTURES

Baldai ir kiti įrenginiai

IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI 30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti dalimis ir išsimokslinti. Aptarnauja lietuviai.

SOUTHWEST FURNITURE CO.

TEL. GR 6-4421

6200 So. WESTERN AVE.

BUSINESS CHANCES

Biznio, Progos

SAVININKAS DEL LIGOS PARDUODA 2 aukštų mūrinių namų su taverna. Pelningas biznis, 2 mašinų garažas. Skambinti 523-0645.

— Marquette Parko Lietuvių parapijos šventovėje pamaldos už Lietuvą Vasario 16 progą bus šį sekmadienį, vasario 17 d. 10:30 val. ryto. Jas laikys kun. kleb. Antanas Zakarauskas. Organizuoja LB vietos apylinkės valdyba, kviesdama tose iškilmingose pamaldose gausiai dalyvauti.

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisyimas

2646 WEST 69th STREET

TEL.: REPUBLIC 7-1941

NAUJAS ADRESAS

Leonardo Eringio

LEONARD'S "TEXACO"

6801 W. 87 STREET

Oak Lawn, Illinois

Telef. 598-9776

HOME INSURANCE

Call: Frank Lapoli.

3208 1/2 W. 95th St.

GA 4-8654

M. A. SIMKUS

Real Estate, Notary Public, INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Beto daromi ir liudijami vertimai.

pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

Federalinių ir valstijos pajamų

mokesčių apskaičiavimas

INCOME TAX

Nekilnojamo turto pirkimas

pardavimas

REAL ESTATE

Parašų pildijimas

NOTARY PUBLIC

Draudimo Informacijos

INSURANCE

ŠIMAITIS REALTY

2951 W. 63 St. (prie Sacramento)

TEL. 436-7878

DĖMESIO

62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$104 metams automobilio

Liability apdraudimas.

Kreipitis:

A. LAURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE.

523-8775

BUTŲ NUOMAVIMAS, ĮVAIROS DRAUDIMAI, NAMŲ NEKILNOJAMŲ TURTO PIRKIMAS — PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5554

NORITE PIRKTI AR PARDUOTI NAMĄ? SUŠIEKITE SU CONTE DAGYS

FIRESEDE REALTY —

Tel. 585-2084

Čia būsite užtikrintai sažiningai aptarnauti.

ČIA NAMAI GERI

2 BUTŲ MORAS Marquette Parke. Moderni virtuvė, įrengtas beis-mantas, naujas gazu šildymas, aliuminijaus langai, geležinė tvora, garažas. \$30.500.

MARQUETTE PARKE 7 kambarių 1 1/2 aukšto namas su garažu. 30 pėdų lotas. 2 vonios. Gazu šildymas. \$19.600.

ARTI MŪSU VISU — modernus 12 m. mūras įrengtas beis-mantas. Garažas. Karpetai. \$21.700.

MARQUETTE PARKE 1 1/2 aukšto namas. Vienas modernus butas su 3 miegamais ir kitas aukštai tinkamas didesnei arba 2 artimom šeimom eventui. \$21.500.

TVIRTAS APARTAMENTINIS MŪRAS. Artį Kedzie ir 120 bloku nuo parko. Naujas gazu šildymas. Švartai nudažtas. \$16.000 pajamų. Kaina \$69.000.

4 BUTŲ GRAŽUS MORAS arti vienuolyno. Naujas gazu šildymas. Alum langai. Karpetai. 3 auto mūro garažas. \$42.000.

PLATTIS VERTINGAS LOTAS Marquette Parke. Kaina \$9.900.

V. A. D. S.

REAL ESTATE

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

NEPAPRASTAS PIRKINYS

Modernus bungalow tinka bet kuriai šeimai. Geriausia vieta Marquette Parke. Tuoi galima užimti. Su-mažinta kaina visų keturių įvairių. Kadangi reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS REALTY

2951 W. 63rd ST. (Prie Sacramento)

TEL. 436-7878

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Trenčių mieste ir užmiesty naujus ir senesnius visus rūšių namų apšildymo prietaisus, air-conditioning vandens boilerius ir šiluminės rūsų (gutters). Dirbu greit, sažiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE.

Chicago, Ill. 60609. Tel. VT 7-3447

PLUMBING & HEATING

Service 24 hours

10305 So. St. Louis

TEL. PR 9-2955

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632. TEL. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sažiningai ir gerai, prityrusių darbininkų.

Kainos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.

TEL. — 776-5888

Anicetas Garbačiauskas, sav.

REMKITE TUOS RIZNIERIUS, KURIE GARSINASI

"NAUJIENOS"